

VÄIKE-MAARJA VALLA

Infoleht

Nr 6 (83)

Juuni 2000

Hind 3 krooni

Soojast ja sooja hinnast Väike-Maarjas

21. juunil kirjutati Väike-Maarjas kohaliku vallavalitsuse ja AS-i Termest poolt alla Väike-Maarja soojusenergiaga varustamise leping, mis loob kindla eelduse Väike-Maarja soojaprobleemide lahendamiseks.

AS-i Termest ülesandeks on tagada Väike-Maarjas lisaks senikehtinud soojahinna (419 krooni MW/h) alandamisele ka soojatootmise muutmise tarbija- ja keskkonnasõbralikuks ning efektiivseks. Selle saavutamiseks on juba alustatud ettevalmistustöid uue gaasikütusel töötava katlamaja ehitamiseks (seni kasutati Väike-Maarja kütmisel teatavasti põlevkiviõli) ning kavandamisel investeeringud soojatrassidesse, mis vähendaksid tunduvalt soojakadusid. Kokku kavatseb AS Termest investeerida Väike-Maarja soojamajandusse 7,7 miljonit krooni 10 aasta jooksul.

Kõigi soojatarbijate jaoks tähendavad planeeritavad muudatused otseselt järgmist:

- kõik AS-iga Marcal-E sõlmitud lepingud lähevad automaatselt üle AS-ile Termest. Samuti võtab AS Termest üle kõik AS-ile Marcal-E tasumata soojaarved;

- AS-i Termest hakkab Väike-Maarjas esindama AS Rakvere Soojus, mille üks omanikest AS Termest on. Selle põhjuseks on nii Väike-Maarja olude Termestist parem tundmine kui ka geograafilisest lähedusest tulenev võimalus reageerida kiiresti

kõikidele probleemidele. Kõigi muredega on klientidel võimalus pöörduda Rakvere Soojuse klienditeenistusse (Lembitu 7a, 44316 Rakvere, tel. 23 366);

- tarbitud sooja ees hakkab klientidele esitama arveid AS Termest;

- uus soojahind kujuneb järgmiselt: põhihind ja maksmiskorrektsest tulenevad hinnaalandused.

Põhihinnaks on Väike-Maarjas seni kehtinud 419 krooni + käibemaks. Võimalikud hinnaalandused on järgmised:

- a) võlgnevuste puudumisega kaasneb hinnasoodustus 10% (see teeb hinnaks 377 krooni + käibemaks). Hilinemine arve tasumisega (maksetähtjaks saab olema iga makseperioodile järgneva kuu kindel kuupäev) tähendab aga seda, et järgmisel makseperioodil (s.o. 1 kuu) kehtib hilineja jaoks taas vana hind (e. 419 krooni + käibemaks);

- b) kui on täidetud võlgnevuste puudumise tingimus, on võimalus saada lisahinnasoodustust 10,3% (377 kroonist) selle eest, et esitatud arved tasutakse läbi panga (teisi arveldamise võimalusi Termest kahjuks pakkuda ei saa). Korterelamute puhul kaasneb lisahinnasoodustuse saamiseks ka tingimus, et kogu maja soojaarve tasub kortereid esindav korteriühistu või selle puudumisel majaelanike poolt ühise tegutsemise lepinguga nimetatud volitatud isik.

See teeb soojuse MW/h lõplikuks

hinnaks 338 krooni + käibemaks.

- c) kõikidele senistele AS Marcal-E võlglastele koostatakse maksegraafik, millest kinnipidamine annab samuti võimaluse saada eespoolnimetatud soodustusi.

Lisaks eelnimetatule loosib AS Termest 2001. aasta jaanuari lõpus kõigi Väike-Maarjas asuvate AS-i Termest soojatarbijate vahel, kellel pole olnud võlgnevusi ajavahemikus august – detsember 2000 auhinna 4000 krooni väärtuses.

Termesti tunnuslause on MUGAVALT SOE. Termesti jaoks tähendab see seda, et inimene saaks just sellist toasoojust, millist tal vaja on ja loomulikult ka - kui tal seda vaja on. Ja et ta ei peaks toasoojuse nimel pingutama ja närve rikkuma ning et ta võib rahulikult õhtul magama minna, teades, et ka hommikul ärgates on tuba soe. Ja et töö ei ole vaja sooja kampsunit ja villaseid sokke kanda. Selle tunnuslause järgi soovib AS Termest tegutseda ka Väike-Maarjas!

Lugupidamisega

Imre-Gustav VELLAMAA,
AS Termest turundusjuht

VALLAVOLIKOGUS

24. mail 2000. a.

1. Raamatukogude töö ümberkorraldamine ja Väike-Maarja Valla Raamatukogu põhimääruse kinnitamine. Ette kandis kultuuri- ja spordiosakonna juhataja Ilve Tobreluts. Lasteaia ühe tiibhoone rekonstrueerimise ja Väike-Maarja Raamatukogu sinna ümberkolimise otsustas juba vallavolikogu eelmine koosseis. Ehitustööd kulgevad plaanipäraselt. Valla kolme raamatukogu sisulist tööd on arutatud volikogu komisjonides ning on jõutud ühisele arvamusel, et vallaelarve assigneeringute efektiivsemaks kasutamiseks ja töö paremaks korraldamiseks on otstarbekas ühendada valla struktuuris kolm raamatukogu ja Avalik Internetipunkt üheks struktuurüksuseks nimega Väike-Maarja Valla Raamatukogu. Valminud on ka põhimääruse

projekt. Nimetatud struktuurimuudatusega jäävad raamatukogud kohtadel edasi tegutsema. Uue üksuse juhi kohale korraldatakse konkurss, selleks töötatakse välja konkursi läbiviimise tingimused ja nõudmised juhile. Töötasu osas nõustuti Jaak Läänemetsa ettepanekuga - alates 4000 kroonist kuus, mis kinnitatakse järgmise aasta eelarves. Otsustati ühendada Väike-Maarja, Triigi ja Kilti raamatukogud ja Avalik Internetipunkt ning moodustada nende baasil hallatav asutus Väike-Maarja Valla Raamatukogu aadressiga Lõuna 10 Väike-Maarja alevikus. Kinnitada põhimäärus alates 29.05.2000. a ning avaldada Riigi Teatja elektroonilises andmekogus.

2. Esindaja valimine maavanema kandidatuuri kooskõlastamiseks. Ette kandis vallavolikogu esimees Olev Liblikmann. 29.05.2000. a. toimub Lääne-Viru maavanema kandi-

datuuri kooskõlastamine. Vallavalitsust esindab vallavanema äraolekul teda asendama määratud isik, volikogu peab valima endi hulgast esindaja. Olev Liblikmann tutvustas maavanema kandidatuuri kooskõlastamise korda Vabariigi Valitsuse seaduse järgi. Olev Liblikmann esitas vallavolikogu esindajaks Jaak Läänemetsa. Rohkem kandidaate ei esitatud. Välja jagati 14 hääletamisedelit ja viidi läbi salajane hääletamine. Otsustati valida Lääne-Viru maavanema kandidatuuri kooskõlastamiseks Väike-Maarja valla esindajaks volikogu liige Jaak Läänemets.

3. Esindajate kinnitamine läbirääkimiste delegatsiooni koosseisu haldusterritoriaalse reformi läbiviimiseks. Ette kandis vallavolikogu esimees Olev Liblikmann. Lääne-Viru maavanema 08.05.2000. a. kirjaga on palutud kindla tööülesande alusel

koostöös naabervaldadega ette valmistada haldusterritoriaalse reformi läbiviimise variandid. Kuna Väike-Maarja vald on tõmbekeskuseks nii Avanduse, Rakke kui ka osaliselt Laekvere ja Tamsalu valdadele, siis otsustati moodustada läbirääkimisteks delegatsioon, kuhu kuuluksid kaks esindajat volikogust ja kaks vallavalitsuse esindajat. Vallavalitsust esindavad vallavanem ja abivallavanem. Otsustati kinnitada läbirääkimiste delegatsiooni koosseisu vallavolikogu esindajateks Olev Liblikmann ja Jaak Läänemets. Läbirääkimiste I vooru kutsutakse Avanduse, Laekvere ja Rakke vallad.

4. Vallavanema info. Vallavanem tutvustas valla arengukava koostamise käigus toimunud õppereise sõprusvaldadesse.

VALLAVALITSUSES

16. mail 2000. a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise, korralduse muutmise, korterelamu aluse ja teenindava maa määramise ning riigi omandis olevatele hoonetele teenindusmaa määramise korralduste eelnõud.

Nõustuti

· Väike-Maarja alevikus VÕIDU tn 9 asuva 1384 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule JAAN RAHNIKule;

· Väike-Maarja alevikus PIKK tn 16 asuva 722 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule OÜ-le JOOSAND;

· Väike-Maarja alevikus TAM-SALU mnt 9 asuva 4671 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule KALEV KLAUKSile;

· Koonu külas asuva 5,85 ha suuruse VISIIDI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete ja rajatiste omanikule AS-le VISIIT SV;

· Avispea külas asuva 4882 m² suuruse RAUNO katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule MALLE SAAGEle.

Muudeti

· Väike-Maarja Vallavalitsuse 03.10.1995.a. korraldust nr 701-k.

Määrati

· Väike-Maarja alevikus TAM-SALU mnt 5 asuva korterelamu aluse ja teenindava maa suuruseks 3152 m²;

· Väike-Maarja alevikus JAAMA tn 1 asuva riigi omandis oleva hoone aluse ja teenindava maa suuruseks 1763 m².

2. Reservfondist raha eraldamise taotlus. Lääne-Virumaa Muinsuskait-

setalitus eraldas vallale sel aastal 25 000 krooni Väike-Maarja kalmistu värava restaureerimiseks. AS Sado Kaubahoov hinnapakumise järgi on töö kogumaksumus 100 000 krooni. Nõustuti vallavalitsuse reservfondist raha eraldamisega summas 25 000 krooni vallapoolse osalusena.

3. Korteriavaldused. Nõustuti eluruumi eraldamisega Jüri Kuusmanile aadressil Liiduri 6-6 Kilti alevikus.

4. Naisekandmise võistluse teenuste hinnakirja kinnitamine. Kinnitati 03.06.2000. a. toimuva naisekandmise võistluse teenuste hinnakiri alljärgnevalt: osavõtutasu: 200 krooni paar ja 500 krooni võistkond, pileet 10 krooni, õpilastele 5 krooni, parkimispilet (auto + kuni 5 reisijat) 30 krooni, müügikoht 200 krooni.

5. Valla infolehe müügihinna kinnitamine. Valla infolehe müügihinnaks kinnitati 3 krooni eksemplar alates 01.06.2000. a. Ajalehti levitatakse suuremate kaupluste kaudu.

23. mail 2000. a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise, riigi omandis olevatele hoonetele teenindusmaa määramise ja korralduse muutmise korralduste eelnõud ning ostueesõigusega erastatava maa piiride kulgemise ettepanek.

Nõustuti

· Kilti alevikus JAAMA tn 9 asuva 6390 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule ANNELI VÕSOLE.

Määrati

· Väike-Maarja alevikus LIIVI tn 4, 6 asuvate riigi omandis olevate hoonete aluse ja teenindava maa suuruseks 7920 m².

Kinnitati

· Müüriku külas Valentin Tealase hoonete juurde ostueesõigusega erastatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek.

Muudeti

· Väike-Maarja Vallavalitsuse 22.08.1995.a. korraldust nr 585-k ja 09.05.1995.a. korraldust nr 379-k.

2. Üüri piirmäär tühistamine. Üüri piirmäärad kinnitati vallavolikogus 25.11.1998. a., mis on kohustuslikud kõigile eluruumiomanikele selle väljajuurimisel. E. Treial on esitanud avalduse tõsta üüri piirmäärasid. Vallavolikogu majanduskomisjonis on olnud arutusel ettepanek lasta üüri piirmäär vabaks. Otsustati nõustuda esitatud ettepanekuga ning valmistada ette materjalid vallavolikogu istungile.

3. Vähempakkumise tulemuse kinnitamine. Väike-Maarja Gümnaasiumi keskküttesüsteemi rekonstrueerimise vähempakkumisel osales 3 firmat: AS Antares, AS VERX ja OÜ Rakvere KEK. Väike-Maarja Gümnaasiumi keskküttesüsteemi rekonstrueerimise vähempakkumise võitjaks kinnitati osahing Rakvere KEK.

4. AS Flex Heat välisõhu saasteloa taotluse kooskõlastamine. Kooskõlastati AS Flex Heat Väike-Maarja saepurugraanulite tsehhi välisõhu saasteloa taotlus alljärgnevatel tingimustel: 1) saepuru lahtisel laoplatsil vähendada tekkivate tahkete osakeste heitkogust, ehitada kinnine laoplats 1 aasta jooksul; 2) vähemalt üks kord aastas teostada ettevõtte seadmetest välisõhu kvaliteedi kontrolliks saasteainete heitintensivsuse otsene mõõtmine; 3) ebasoodsate ilmastikutingimuste korral piirata välisõhku eralduvate saasteainete heitkoguseid miinimumini.

5. Kauni Kodu konkursi regle-

mendi muutmine. Keskkonnanõunik Leie Arula tegi ettepaneku teha muudatusi Kauni Kodu konkursi reglementi: p 2 – korraldada 2 ringkäiku (juuni- ja augustikuus) ilma eelneva registreerimiseta; p 9 – auhindade kätteandmine viia läbi mihklipäeval. Nõustuti nimetatud parandusettepanekutega.

6. Raamatukogude töö ümberkorraldamine. Kultuuriosakonna juhataja Ilve Tobreluts tutvustas planeeritavat valla struktuurimuudatust, millega Triigi, Kilti ja Väike-Maarja raamatukogud ning Avalik Internetipunkt liidetakse üheks asutuseks nimega Väike-Maarja Valla Raamatukogu. Vallavolikogu istungile on esitatud raamatukogu põhimääruse projekt. Struktuurüksuse juhi kohale kuulatakse välja konkurss.

6. juunil 2000. a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa ostueesõigusega erastamise, tagastamise, korterelamu aluse ja teenindava maa määramise, kinnistu jagamise ja korralduse muutmise korralduste eelnõud ning ostueesõigusega erastatava ja tagastatava maa piiride kulgemise ettepanekud.

Nõustuti

· Väike-Maarja alevikus TARE tn 21 asuva 1745 m² suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule ENNO PALMile;

· Müüriku külas asuva 50,00 ha suuruse RAE katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule OÜ-le MÜÜRIKU FARMER;

· Liivaküla külas asuva 48,37 ha suuruse VANA MTJ katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule ANTS MÖLDREle;

· Triigi külas asuva 49,10 ha suuruse MÕISA katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule OÜ-le TRIIGI FARMER;

· Triigi külas asuva 4517 m² suuruse TORNITARE katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule ANTS KAASIKule;

· Eipri külas asuva 13,46 ha suuruse SALUVAHI katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega hoonete omanikule AARE KIVILE;

· Kännuküla ja Raeküla külas asuva 17,69 ha suuruse LILLEORU katastriüksuse tagastamisega ILMI SILLALE;

· Eipri külas asuva 18,58 ha suuruse PÄLLU katastriüksuse tagastamisega ostueesõigusega erastamisega HEINI KIVILE;

· Ebavere külas asuva KARL-TASUJA kinnistu jagamisega kaheks katastriüksuseks: KARL-TASUJA, pindalaga 17,17 ha ja ALAJAAMA, pindalaga 2659 m².

Muudeti

· Väike-Maarja Vallavalitsuse 08.02.2000.a. korraldust nr 77.

Määrati

· Liivaküla külas asuva 12 korterilise korterelamu aluse ja teenindava maa suuruseks 14693 m² ning korteriomandi seadmiseks moodustatud katastriüksuse nimeks KASE.

Kinnitati

· Kännuküla külas Jaan Oksale tagastatava KUUSIKU katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek;

· Varangu külas OÜ Sarmiker Projekt hoonete juurde ostueesõigusega erastatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek;

· Liivaküla külas Argo Kaasiku hoonete juurde ostueesõigusega erastatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek.

2. Ehitusõiguse andmine. Nõustuti ehitusõiguse andmisega Arvi Laanemägil ja Karli Laanemägil

Ebavere külas 3-boksilise garaazhi ehitamiseks projekti eelneval kooskõlastamisel vallavalitsuses.

3. Sotsiaalkomisjoni otsuste kinnitamine. Nõustuti sotsiaalkomisjoni ettepanekutega toetuste eraldamise kohta summas 4700 krooni.

4. Eesti Vaimsete Puuetega Inimeste Spordiliidu taotlus. Sotsiaalse ja tervishoiuosakonna juhataja Lea Mäesepa ettepanekul nõustuti Eesti Vaimsete Puuetega Isikute Spordiliidu taotlusega toetada Jaanus Akkuratovi osalemist Poola lahtistel kergejõustikuvõistlustel 350 krooniga.

5. Kauplemislubade pikendamine, väljaandmine. Nõustuti järgmiste kauplemislubade pikendamise üheks aastaks: Airi Einsalu ja Maime Part (Maarjalill, Pikk 16 Väike-Maarja alevikus), Lääne-Virumaa Postkontori Väike-Maarja, Triigi, Kilti ja Pikevere sidejaoskonnad. Nõustuti kauplemisloa väljaandmisega üheks aastaks osahingule Spetsialist (Põllumehe apteek, Tamme 3 Väike-Maarja alevikus).

6. OÜ Clean Up taotlus. Vallavanem Sven Kesler tutvustas osahingu Clean Up taotlust osta Tamsalu mnt 1 asuv pesula hoone, mida nad rendivad käesoleva aasta lõpuni. Vallavalitsuse seisukoht: hoone esialgne müügihind 50 000 krooni, maksmistähtaeg käesoleva aasta lõpuni.

7. Raha eraldamine reservfondist. Ettepanekud vallavalitsuse reservfondist raha eraldamiseks: maakorraldusosakonna juhataja Diana Seepter: Väike-Maarja alevikus kohaliku plaanilise põhivõrgu koordinaatide transformeerimine riiklikku süsteemi – 14 405 krooni; haridusosakonna juhataja Raili Sirgmet: Kilti Põhikooli juubeliürituste kulude katteks (kooli almanahh) – 3500 krooni; vallavanem Sven Kesler: preemia Väike-Maarja alevikus vandaalitsejate tabamiseks (gümnaasiumi aknad) – 1000 krooni.

Nõustuti nimetatud ettepanekutega.

8. Kilti Põhikooli peahoone projekteerimise lähteülesande kinnitamine. Koostatud on Kilti Põhikooli peahoone ruumiprogramm. Otsustati nõustuda esitatud ruumiprogrammiga ja kohustati ehitusnõunik Ants Haasmat selle alusel välja töötama projekteerimise tingimusi.

9. Info. Vallavanem Sven Kesler tutvustas viimasel Lääne-Viru Ühisomavalitsuse istungil arutusel olnud küsimusi.

13. juunil 2000. a.

1. Maaküsimused. Kinnitati maa tagastamise, korralduse tühistamise ja kompensatsiooni määramise korralduste eelnõud ning ostueesõigusega erastamiseks moodustatavate katastriüksuste piiride kulgemise ettepanekud.

Nõustuti

· Aburi külas asuva 12,87 ha suuruse VAHITÖNU katastriüksuse tagastamisega MARE KLEMENTile;

· Eipri külas asuva 31,10 ha suuruse KURISTIKU katastriüksuse tagastamisega MEETA-MARIE MIHKEL-SOOLE ½ mõttelises osas ja VELLI UIBOLE ½ mõttelises osas;

· Pikevere külas asuva 19,37 ha suuruse MÄE katastriüksuse tagastamisega TOOMAS MITTile.

Tühistati

· Väike-Maarja Vallavalitsuse 26.10.1999.a. korraldus nr 539.

Määrati kompensatsioon

· AGO JÄRVALE Armi A-17 talu maast ½ osa eest.

Kinnitati

· Pandivere külas Hanna-Kaisa Soone, Eevi Kaasiku, Lidia Krugoli, Evelin Pugoneni ja Merily Lillepea hoonete juurde ostueesõigusega erastatavate katastriüksuste piiride kulgemise ettepanekud;

· Kilti alevikus Jõe tn 2 Aino Leht-

metša hoonete juurde ostueesõigusega erastatava katastriüksuse piiride kulgemise ettepanek.

2. AIP-i suviste lahtiolekuaegade kinnitamine. Avaliku Internetipunkti infotöötaja Reet Kõivu puhkuse ajaks muutuvad lahtiolekuajad. Kinnitati ajavahemikul 17.07.-15.08.2000.a. AIP-i lahtiolekuaegadeks esmaspäevast reedeni 12.00 kuni 18.00.

3. OÜ Pandivere Tõulinnukasvatus jäätmeloa taotluse kooskõlastamine. OÜ Pandivere Tõulinnukasvatus toodab kolme liiki jääke (olme- ja tapajäätmed ning sõnnik), mille ladustamiseks on vaja kooskõlastada jäätmeluba. Otsustati kooskõlastada jäätmeloa taotlus alljärgnevatel tingimustel: 1) sõnniku ja tapajäätmete ladustamine toimub kaardil näidatud kohtades (lisad 1-4); 2) sõnnikuhooldla põhi kaetakse turba ja põhuga; 3) tapajäätmete komposteerimisväljak peab olema ehitatud veetihedalt, et vältida hoidlast tekkiva nõrgvee väljavool.

4. Vähempakkumise tulemuse kinnitamine. Väike-Maarja Hoolekandega tervisekeskuse katusekatte renoveerimise vähempakkumisel osales kaks firmat – AS Antaare ja AS Katus. Otsustamisel sai määravaks katusekatte materjali valik. Vähempakkumise võitjaks kinnitati AS Katus.

5. Eestkostetasutuse nõusoleku andmine. Otsustati paigutada orb Oleg Poluškin Inju Lastekodusse.

6. Raha eraldamine reservfondist. Eraldati vallavalitsuse reservfondist 1200 krooni Avispea küla 781. aastapäeva kingituseks (rahvuslipp).

7. Vallavara müümine. Nõustuti murutraktori Husgvarna 150 müümisega hinnaga 5000 krooni Elmar Sarapile.

TEADE

Ajavahemikul 27.06.2000 – 6.08.2000 toimub
kodanike vastuvõtt
vallavalitsuse maakorraldusosakonnas
järgmistel kuupäevadel:
03.07, 10.07, 17.07, 24.07 ja 31.07.

* * * *

Palume kõigil
ostueesõigusega erastamise teel maa
omanikuks saanud isikutel
esitada Väike-Maarja valla maakorraldusosakonnale
maa kinnistamisotsused!

Tähelepanu!

· 1. juunil ajavahemikul kell 10.30 kuni 17.30 rüüstati Väike-Maarja Gümnaasiumi algkoolimaja juures kasvav kuusk ja lõhuti poiste tööõpetuse klassiruumide kaks akent.

· Ööl vastu 2. juunit lõhuti Väike-Maarja Gümnaasiumi peahoone neljanda korruse akent.

· Ööl vastu 8. juunit lõhuti Väike-Maarja Gümnaasiumi peahoonel kokku 5 akent.

Vallavalitsus loodab valla kodanike kaasabile korrarikkujate väljaselgitamisel ja paneb välja 1000 krooni suuruse preemia info eest, mis aitab kurjategijaid tabada.

Info palume edastada Väike-Maarja Politseijaoskonnale telefonil 61 802.

VMPSi veerg

MIS OLI ...

· Täna lehes on loomakasvatuskonsulent Jaan Vainult meie palvel kirjutanud veidi loomade söötmisest. Palume edaspidigi asjatundjatel sõna võtta neil teemadel, millest lugejad meile märku annavad (telefonid 61572 ja 61179).

· LVTL põllupäevad olid 14., 15. ja 16. juunil 2000 vastavalt Kadrinas,

Avispeal ja Haljas.

MIS TULEB ...

· Jaanipäeva peame endises TEHNO saunas jaanipäeval, 24. juunil 2000 alates kella 19st.

· Öppereis Lõuna-Eesti alternatiivtootmis- ja turismitaludes toimub LVTLi

korraldamisel 19. ja 20. juulil 2000. Registreerida varakult tel. 23 838.

· Talupäevad peetakse 29. ja 30. juulil Jänedal. Jällegi kutsutakse ka talunikke oma tooteid näitama ja müüma talupäevade kaubatanavale.

Mart LEPIK

Rapsikook veiste söödalisandina

Veiste söötmine on lai teema ja kui loomapidajatel on sügavam huvi, saame sellest edaspidigi Infolehes kirjutada. Kõik küsimused ja ettepanekud on teretulnud aadressil Pikk 14A, Väike-Maarja, tel 25 490.

Veiste söötmisel tuleb arvestada:

- söödavust, st. sööt peab olema maitsev, et loom isuga sööks;
- täituvust, st. sööta peab olema nii palju, et loomal tekiks täiskõhu tunne;
- toitainete sisaldust söötades, mida loom vajab vastavalt tema kaalule, toodangule ja tiinusele.

Järelikult peab lehmade söödaratsioon olema mitmekülgne: andma energiat, sisaldama proteiini, mineraalaineid ja vitamiine. Täna peatume rapsikoogi söötmisel. Rapsi ja rüpsi kasvatamisest on infot piisavalt, söötmisest vähe.

Seni valitseb loomapidajate seas arusaam, et rapsikook on proteiinirikas sööt. Ja nii see ongi – kui kasutada tehastes kuumpressimisega saadud kooki (õli ehk toorrasva 10%, proteiini 25%, andmed lihtsustatud). Külmpressimisel saadud koogis on aga õlisisaldus kaks korda suurem ja seda kooki saab lugeda ka energiarikkaks söödaks. Sellise kõrge rasvasisaldusega koogiga on lihtne söödaratsiooni tasakaalustada. Proteiini ja energia õige suhte korral igati tasakaalus ratsioon tagab loomapidajale kõrgema toodangu, ainevahetushaiguste vähenemise ja sööda kokkuhoiu (mõeldud on teraviljajahu).

Kokkuvõttes võib soovitada rapsi ja rüpsi kasvatada lisaks eksportimisele ja toiduõli saamisele ka oma karja tarbeks – ära jääksid suured kulutused energia- ja proteiinirikaste kontsentraatide ostmiseks. Söödana võib kasutada teenustöö korras saadud kooki või hankida mitme peale õlipress või jahvatada seemet kodus söödajahuveskis

I ratsioon

Sööt	kogus (kg)	Hind (kroonides)	Maksumus (kroonides)
HEIN	1,0	0.50	0.50
PÕHK	1,0	0.20	0.20
SILO	40,0	0.25	10.00
ODER	1,5	1.70	2.55
KAER	1,5	1.60	2.40
KOOK	1,5	3.50	5.25
KOKKU			20.90

II ratsioon

Sööt	kogus (kg)	Hind (kroonides)	Maksumus (kroonides)
HEIN	1,0	0.50	0.50
PÕHK	1,0	0.20	0.20
SILO	40,0	0.25	10.00
ODER	6,0	1.70	10.20
KAER	2,5	1.60	4.00
KOOK	-	-	-
KOKKU			24.90

koos teraviljaga (selline kogemus on B.Metsmanil). Mõnede loomapidajate andmetel suurendab 200-300 g külmpresskooki lüpsikorra kohta päevast väljalüpsi 2-3 liitri võrra ja parandab veiste söögiisu.

Energia-rikas õlikooki saab ka linaseemnest, linaseemneid või –kooki tuleb aga enne söötmist 5-10 min. keeta, et kahjutustada linamariin, mis seedekanalisis hüdrolüüsudes vabastaks organismile tugeva mürgi.

Rapsi ja rüpsi on sihikindla aretustööga õnnestunud glükosinolaatide ja eruukhappe (organismile kahjulikud ained) sisaldust vähendada ning söödana nad ohtlikud pole. Neid sorte nimetatakse topeltnullsortideks (üks null käib eruukhappe, teine glükosinolaatide kohta). Õlirõika ja valge sinapi koogi kohta söötmise kogemused puuduvad.

Õlikooke võib sööta muidugi ka teistele loomadele ja lindudele, aga arvestada tuleb

loomaliikide eripärasustega. Näiteks sead on tundlikud glükosinolaatidele.

Teema lõpetuseks toon siinkohal ühe omatoodetud söötadest külmpressrapsikooki sisaldava tasakaalustatud ratsiooni lüpsilehmale, kelle päevatoodang on 22,5–25,0 kg EKM piima. Võrdluseks on tüüpiline taludes kasutatav ratsioon, milles koresöötade kogused on samad, aga tasakaalustamiseks on suurendatud teraviljakogust.

Nagu näha on esimese ratsiooni maksumus neli krooni odavam kui teise puhul ja ratsioon on tasakaalus. Teise variandi korral ratsiooni hästi tasakaalu ei saa (kuivainet saab palju, proteiini ja energia suhe ei ole õige), võimalik on ketoosi, tetaania jt. ainevahetushaiguste oht. Saamata jääb piim ja ratsioon on kallim.

Jaan VAINULT,
loomakasvatuskonsulent

TULEOHUTUSE ÜLDNÕUDED

Siseministri 3. juuli 1998 a. määrusega nr. 25 kinnitati praegu kehtivad tuleohutuse üldnõuded, mis on avaldatud Riigi Teataja Lisas nr 226/227 25. juulil 1998. a. Eeldan, et firmade ja teiste asutuste juhid on neid juba oma töötajatele tutvustanud.

Alljärgnevalt tahan tutvustada elanikele tuleohutuse üldnõudeid, mõnda neist kommenteerides.

§ 13. Füüsiline isik peab tuleohutuse tagamiseks:

1) järgima objektil kehtestatud tuleohutuse nõudeid;

2) tunda kasutatava, töödeldava, valmistatava ja säilitatava aine ja materjali tule- ja plahvatusohtlikke omadusi ning tuleohutuse nõudeid nendega töötamisel;

3) rakendada lahtise tule kasutamisel ja suitsetamisel tulekahju tekkimist vältivaid meetmeid ning hoiduma tegevusest, mis võib põhjustada tulekahju või plahvatuse.

4) hoidma tuletikke ja muud süütevahendit alaealistele kättesaamatus kohas;

5) teadma oma kohustusi tulekahju või õnnetuse korral, oskama kasutada objektil olevat side-, tuletõrje- ja päästevahendit;

6) tulekahju või muu õnnetuse avastamisel viivitamatult teatama sellest päästeteenistuse häirekeskusele tel. 112.

KOMMENTAR: Ei soovita helistada oma lähimale tuletõrjele, kuna nemad peavad ikkagi enne väljasõitu teatama häirekeskusele, kus ja mis põleb ning kes teatas mis telefonilt. Teie info antakse häirekeskuse töötaja poolt raadio teel edasi kõigile Lääne-Virumaa tuletõrje- ja päästeüksustele üheaegselt. Väljasõidu käsk antakse kõige lähemal asuval ja/või kõige kiiremini õnnetuspaika jõudvale päästeüksusele.

§ 20 Tahkkütust, põlevmaterjali või -taarat tohib hoida ehitist mitte lähemal kui 4 m ja koresõõta mitte lähemal kui 15 m. Sõiduk tuleb parkida selleks määratud kohas või vähemalt 4 m kaugusel ehitistest.

§ 21 Pimedal ajal peab linnas või muus tiheasustusega alal paikneva hoone number olema valgustatud.

§ 23 Territooriumil ei tohi:

1) ladustada ehitiste vahelisse tuleohutuskujalaasse mistahes põlevmaterjali, -taarat või -pakendis seadet, samuti parkida mootorsõidukit või muud tehnikat;

2) rajada ehitist ilma kehtestatud korras heakskiidetud projektiga;

3) sõita sädemeprüüdjaga mootorsõidukiga põlevvedeliku või -gaasi või muu kergesti süttiva materjali kasutamise või hoiukohta;

6) ladustada põlevmaterjali elektriõhulini alla või lähemale kui 2 m objekti välispiirdest;

7) valada põlevvedelikku ja oksüdeerijat maha või kanalisatsioonivõrku;

8) tankida mootorsõidukit vahetult selle hoiu-, hooldus- või remondikohas;

9) põletada kulu.

KOMMENTAR: Kui kulu on kokku riisunud, on see praht. Ja prahi põletamise kohta on Lääne-Virumaa Päästeteenistus oma kirjaga 14. sept. 1998. a. nr. 181 püstitanud järgmised nõuded: "...peame vajalikuks, et põhu, jäätmete, prahi jne. Põletamiseks taotleb põletaja kohalikust omavalitsusest loa."

Lääne-Virumaa Päästeteenistus nõuab, et põletusloa andmisel loa taotlejale peavad olema kehtestatud järgmised nõuded:

• teatama Lääne-Virumaa Päästeteenistuse häirekeskusele põhu, jäätmete ja prahi põletamise päeval alustamise kellaja ja pärast põletamise lõppu lõpetamise kellaja telefonil 112;

• peab olema määratud vastutav isik ja füüsilise isiku järelevalve;

• põletada tohib ainult tuulevaikse ilmaga.

Ailar Holzmann. Direktor.

KOMMENTAR: Igas kohalikus omavalitsuses peab olema määratud isik, kes registreerib ja annab välja (kas suusõnaliselt või kirjalikult) loa prahi põletamiseks. See on mõeldud selliste hunnikute põletamiseks, mida eemalt vaatavad inimesed võivad pidada tulekahjaks.

Minu isiklik arvamus: kevadine ja sügisene prahipõletamine oma aianurgas jääb ikka igaihe enda südametunnistusele. Kui aga tuli väljub kontrolli alt, kutsutakse välja tuletõrje, või ohustab kaaskodanikke (suits läheb naabri aknasse, naabri viljapuud või marjapõõsad saavad kahjustada vms.), järgneb rahaträhv kuni 50 päevapalga ulatuses.

§ 25 Ehitises peab olema nähtavale kohale üles pandud teatis häirekeskuse telefoninumbri (112) ja hädaabitelefoni asukohta tähistav tuleohutuse märk.

§ 31 Kelder ja põõning tuleb hoida korras ja puhas põlevjäätmetest. Üksed peavad olema lukustatud ning aknad klaasitud ja suletud.

§ 32 Tootmis- ja laohoones peavad läbikäigu piir ja materjali põrandale ladustamise koht olema märgitud hästinähtava piirjoonega. Läbikäigu laius peab olema vähemalt 0,9 m ja väljapääsuni viiva läbikäigu laius vähemalt ukse või väravalauiene.

§ 33 Põlevmaterjali tohib tootmisruumis hoida koguses, mis ei ületa ühe töövahetuse või ööpäeva vajadust.

§ 42 Künäلت tohib kasutada ruumi valgustamiseks, kui see on asetatud püsivasse mittepõlevast materjalist künäلتalusesse. Põlevat künäلت ei tohi jätta järelevalveta.

§ 43 Töö või muu tegevuse lõpetamisel peab füüsiline isik oma asukoharuumi tuleohutuse seisukohalt üle vaatama ja võtma meetmed tulekahju põhjustada võivate tuleohutusnõuete rikkumiste kõrvaldamiseks.

§ 50 Jõulukuusk tuleb asetada ruumis kindlale alusele ja paigutada nii, et ei takistaks ruumist väljapääsu.

§ 51 Elamus, suvilas, aiamaajas, palvelas ja kirikus asuval jõulukuusel võib kasutada künäلت. Künäلت tuleb kuuse külge kinnitada nii, et oleks välditud kuuse ja põlevmaterjalist ehte süttimine.

§ 55 Elektriseadmete kasutamisel ei tohi:

1) paigaldada ajutist elektrijuht;

2) kasutada vigastatud või riknenud isolatsiooniga elektriseadet, -kaablit või -juhet;

3) kasutada kalibreerimata sulavelemendiga kaitset;

4) kasutada töökeskkonnale mittevastavat elektriseadet ja juhet;

5) hoida elektrijaotuskilbis või sellel mistahes põlevmaterjali või -eset;

6) kasutada mittestandardset elektrisoojendusriista või -valgustit;

7) jätta järelevalveta pidevaks tööks mittematendatud elektriseadet.

§ 57 Roo-, õle-, sindli-, pilpa- või muu kergesti süttiva katusekattega ehitise suitsukorststen peab olema varustatud sädemeprüüdjaga. Sädemeprüüdja konstruktsioon peab võimaldama korstnalõõride takistamatut puhastamist.

§ 58 Ühekorruselise põlevmaterjalist katusekattega elamu juures peab olema katuseni ulatuv najatusredel ja kütteseadmega hoone katusel ka harjani ulatuv redel.

§ 59 Põlevmaterjalist põrandakattega ruumis tuleb küttekolde ees olev põrand kaitsta süttimise eest tihedalt põranda ja küttekoldega liituva metalllehega või põlevmaterjalist põrandakate asendada mittepõlevaga. Uksega küttekolde ees peab kaitstava ala ulatus olema vähemalt 400 mm selle ette ja vähemalt 100 mm koldeava külgedele. Lahtise küttekolde puhul peab kaitstud ala ulatuma vähemalt 150 mm koldeava külgedele ja 750 mm selle ette kolde esiservast mõõdetuna.

§ 60 Kütust tuleb hoida selleks ettenähtud ruumis või väljaspool ehitist vähemalt 4 m kaugusel asuval platsil.

§ 61 Ahju, pliidi või kamina kütmine ruumis tuleb lõpetada vähemalt kaks tundi enne töö lõppu või magamaminekut.

§ 62 Kütteseadme kütisel ei tohi:

1) paigutada suitsulõõri sisse ventilatsiooniresti või kasutada ventilatsioonilõõri suitsu juhtimiseks;

2) kinnitada kütteseadme suitsukorstna külge raadio- või televisiooniantenni;

3) kütta pragunenud seinu, mittekorras kolde-ukse või muu tulekahju põhjustada võiva defektiga kütteseadet;

4) süüdata kütteseadme koldes tuld põlevvedeliku abil;

5) kütta katelt, ahju või pliiti koldeust sulgemata;

6) kütta kivisõe, koksi, põlevkivi, gaasi või sünteetilise materjaliga küttekollet, mis pole vastava kütteviisi jaoks ette nähtud või kohandatud;

7) paigutada kütust, põlevmaterjali või -eset kütteseadme välispiinnale lähemale kui 0,5 m ja selle kütteava ette lähemale kui 1,5 m kolde tagaseinast;

8) kuivatada küttepuud, riietus- või muud põlevat eset kütteseadmel;

9) jätta küdevat küttekollet järelevalveta, välja arvatud automaatjuhtimisega kütteseadet;

10) paigutada kustutamata sütt või kuumat tuhka põlevjäätmete hoiukohta või põlevmaterjalist taarasse.

§ 68 Tulekahju avastanud isik on kohustatud:

1) teatama viivitamatult häirekeskusele tel. 112, kus tulekahju on puhkenud ja mis põleb ning nimetama oma perekonnanime ja teate andmiseks kasutatava telefoni numbri, vastama valvetöötaja poolt esitatud küsimustele;

2) hoiatama ohtu sattunud inimesi;

3) sulgema ukсед ja aknad ning välja lülilitama ventilatsiooni, tõkestamaks tule levikut

4) võimaluse piires asuma tuld kustutama.

§ 69 Tuletõrje- ja päästemeeskonna sündmuskohale saabumisel peab tulekahju avastanud isik või objekti valdaja informeerima selle juhti:

1) tulekahju tekkekohast ja ulatusest;

2) võimalikust ohust inimestele;

3) muudest tulekahjuga kaasneda võivatest ohtudest (plahvatused, ohtlikud kemikaalid vms.).

Olavi LOSSI,
Lääne-Virumaa Päästeteenistuse
juhtivinspektor

Valla arengukava koostamise käigust

Väike-Maarja valla arengukava koostamisel on oma kogemuste ja nõuannetega abiks kõik meie sõprusvallad: Hausjärvi, Sonkajärvi, Tommerup, Sirdal ja Kaarma. Koos on tulemuslikult läbitud mitmed arengustrateegia koostamise seminarid, kuulatud vastastikku ettekandeid ja saadud abi ekspertidelt. Aprillis-mais toimusid Phare MAP-projekti raames tutvumiskäigud kõikidesse arengukava projektis osalevasse sõprusvaldadesse. Alljärgnevalt mõtteid ja tähelepanekuid mitmetelt neil õppereisidel osalenud arengukava töörühmade liikmetelt.

Sven KESLER:

28. märtsist 1. aprillini viibis meie valla 12liikmeline delegatsioon sõprusvallas Sonkajärvil Soomes. Sõit sai teoks Väike-Maarja valla arengukava koostamise PHARE projekti raames ja eesmärgiks oli tutvuda sealse omavalitsuse ja elukorraldusega. Sonkajärvi on meile lähedane oma suuruse ja maalähedusega. Samuti on võrreldavad mõlemad vallakeskused. Siit ka ühesugused probleemid – rahvastiku äravool linnadesse ja rahanappus. Sonkajärvi on viimastel aastatel pidanud vähendada kulutusi, mis on kaasa toonud ümberkorraldusi valla juhtimises ja ka koondamisi. Sellegipoolest kogesime põhjanaabrite head majanduslikku elujärge kõiges, millest meile räägiti ja näidati. Lisaks hariduse, sotsiaali, kultuuri ja ehituse-kommunaalmajanduse valdkondade tutvustamisele, pidasime lähirääkimisi turismialase koostööprojekti osas, mille oleme taotlusena tänaseks esitanud PHARE väikeprojektide komisjonile. Õnnestumise korral saame koostöös Sonkajärvi vastava ala spetsialistidega korraldada Väike-Maarjas piirkonna turismikorraldajatele koolitust, välja arendada meie vastavad i-punkti, valmistada piirkonna turismikaardid ning projekteerida ja välja ehitada Varangu looduse õpperaja. Reis oli sisukas ja vastuvõtt sõpradele omaselt külalislahke. Oleme järkjärgult omavahelistes suhetes jõudmas sõprussuhetest koostööni. Ja see teeb rõõmu!

Kaarel MOISA:

Õppereis Hausjärvi valda Soomes oli õpetlik. Vastuvõtjad tutvustasid valda tervikuna ja eri osakondade tegemisi. Eritist huvi pakkus planeeringuosa-konna töö. Arvan, et saime panna palju huvitavat kõrva taha. Vägeva mulje jättis piirkondlik

prügila ja kogu prügimajandussüsteem – kogumisest kuni taaskasutuseni. Kuna ka meie planeerime prügimajanduses muudatusi, siis oli hea võrrelda ja enda jaoks järeldusi teha.

Mall VÕHANDU:

Sõprussuhted Hausjärvi vallaga on kestnud aastaid. Töö- ja õppereisidel oleme saanud põhiteadmisi kohaliku omavalitsuse organisatsiooni, strateegia koostamise, tegevuste kavandamise ja finantsplaneerimise vallas. Eriti tähtis on eeskujude abi eluvaldkondade arenguprogrammide kavandamisel.

Seekordsel õppereisil tutvusime mitmete valla põhieeluvaldkondadega: sotsiaalhoolekande ja tervishoiuga, tehniliste infrastruktuuridega, valdadevahelisi piire ületavate majandusliku koostöö suhetega. Kõik päevad olid ülimalt tõised. Me saime vajalikke teadmisi, uuendasime sõprussuhteid, kogesime, et sotsiaalhoolekande ja tervishoiu alal on meie vallas veel pikk arengutee ees. Ja sedagi, et Hausjärvelgi on tõsisel probleem – negatiivne iive, tööpuudus jne. Nii neil kui ka meil on ikka nii, et vald koosneb inimestest, kes elavad igaüks oma elupaigas, igaüks oma isiklikku elu, igaüks neist vajab mingil määral toetust, olgu see siis materiaalne või sõnaline.

Reet EESMÄE:

Külaskäik Tommerupi Kommuni Taanis 24.-30. aprillil oli jätkuks valla arengukava koostamise seminaridele. Taani on pikaajaliste ja mis peamine – stabiilse omavalitsuste haldus- ja finantseerimissüsteemiga maa ja tutvudes Tommerupi Kommuni finantsplaneeringu süsteemiga, tuleb esile pikaajalise (10-12 aastat) planeeringu tähtsus, läbi mille saab alguse ka kõikide eluvaldkondade stabiilne ja harmooniline areng.

Praegune omavalitsuste struktuur Taanis on kehtinud alates 1970 a., kui viidi läbi ulatuslik struktureerimine, mis vähendas oluliselt kohalike omavalitsuste arvu ja mille põhieesmärgiks oli luua sobiva suurusega majanduslikult ja administratiivselt iseseisvalt toimetulevad üksused ja mis oli analoogne Eestis praegu käivitatava haldusreformiga.

Kõlama jäi ka kohalike omavalitsuste tahe koostööd teha, mille tulemusena on tekkinud näiteks kohalike omavalitsuste arvutikeskus Kommunidata, kuhu on loodud keskandmebaas, mida meiegi külastasime. Läbi sellise andmebaasi on

võimalik saada omavalitsuste kulude võrdlustasand, mis on finantsplaneeringu olulisi aluseid.

Meie üheks võõrustajaks oli Tommerupi vallavanem Ronald Stelmer, kes on PHARE MAP projekti raames finantsplaneeringu ja -analüüsi valdkonna juhtivaks eksperdik. Kohapeal loodud kontaktid aitavad luua tagasisidet ja saada kinnitust ning asjatundlikku hinnangut valitud planeerimise etappidele. Me ei olegi nii erinevad, ainult neil on sellest teest, mille alguses meie oleme, käidud juba pikk maa.

Ja mis veel suurepärase mulje jättis - Tommerupi Kommuni on äärmiselt heakorrasstatud, mille taga on inimeste hea tahe ja traditsioonid.

Urmas REINART:

Külastusest Taani Tommerupi kommunu sain kinnituse, et Väike-Maarja vald on infotehnoloogia ja infosüsteemide arengult liikumas õiges suunas. Samas tuleb nentida ka fakti, et meie kasinad majanduslikud võimalused lubavad samasse valdkonda iga-aastaselt investeerida 20 korda vähem raha, kui seda tehakse Tommerupis.

Raili SIRGMETS:

Taanis on kohustuslik omandada haridus, mitte ei ole kohustuslik kooliskäimine – nii alustas haridussüsteemi tutvustamist sealne haridusjuht Lokky Jørgensen.

Omavalitsuse hallata on nn Folkeskole, mis meie mõistes on põhikool. Tommerupis on 4 põhikooli, kus õpib kokku 1085 õpilast. Põhikool on üheksaklassiline ja 10. klass on vabatahtlik. Laps on koolikohustuslik 1. augustist sellest aastast, kui ta saab seitsmeaastaseks, ja koolikohustus lõpeb 31. juulil sellel aastal, mil õpilane on saanud omandada 9 aastat pidevat kooliharidust. Suurim lubatud õpilaste arv klassis on 28 ja koos õpetajaga töötab ka abiõpetaja. Täiesti erinev meie haridussüsteemist on ka see, et hindamist põhikoolis ei toimu. Küll aga vastutab kool õppekava täitmise ja õppekvaliteedi eest, mis on sätestatud haridusvaldkondade õigusaktides. Kool algab esimesel augustil ja kestab 200 õppepäeva. Meie kooliaasta pikkus on 175 õppepäeva. Suuremat tähelepanu kui faktilistele teadmistele pööratakse sellistele väärtustele nagu toimetulek, koostööoskus ja tolerants.

Ene KINKS:

Tervishoiust. Väga tähtis roll on meditsiinilistel, kes on saanud oma tööks väga hea ettevalmistuse. Need oed töötavad iseseisvalt, nõustades noori perekondi, vanureid, olles tähtsaks lülis patsiendi ja arsti vahel. Suurt tähelepanu pööratakse inimeste tervislikult elama õpetamisele.

Sotsiaalabist. Kõigil Taani riigi kodanikel on õigus sotsiaalabile. Sotsiaalabi süsteem sarnaneb meie omale, ainult et Taanis vanurid ostavad riigilt sotsiaalabiteenust (üürivad tuba hooldekodus, maksavad pesupesemise eest jne.). Meie vanuritel kahjuks pole sellist pensiooni, et kõige selle eest maksta.

Koolist. Küllastasin Tommerupi kooli. Üllatas distsipliin. Vahetunnis valitses vaikus ja rahu. Keegi ei kakelnud, karjunud. Miinuspoolelt – koolis ei pakuta koolilõunat, vahetunnis süüakse kodunt kaasa võetud toitu.

Ilve TOBRELUKS:

Tommerupis avaldas muljet kommunu raamatukogude hästi toimiv süsteem. Kõikide kogude raamatufondid on sisestatud arvutitesse ning need ühendatud ühtsesse arvutivõrku. Koos klientide tellitud raamatute hästi organiseeritud kätetoimetamisega muudab see raamatute laenuamise-tagastamise protsessi kiireks ja lihtsaks, kogu raamatukogude töökorralduse aga ladusaks ja ülevaetlikuks. Meiegi vallas on praegu käsil raamatukogude töö ümberkorraldamine ning Tommerupis nähtust-kuuldust saime oma tegemiste õigsusele kinnitust.

Õpilased olid üllatavalt distsiplineeritud ja iseseisvad. Tommerupi põhikooli direktori sõnul pole õpilaste seas liidriteks mitte füüsiliselt tugevamad vaid paremate inimlike omadustega õpilased. See tõdemus väärrib küll järgimist!

Leie ARULA:

Norra reisi jääb meenutama fantastiline loodus, norralased lihtsus, külalislahkus ja kõrge keskkonnateadlikkus. Norralased on teinud suuri edusamme kohaliku Agenda 21 elluviimiseks. Huvitav jalutuskäik oli Oslos kuulsas ja avaras Vigelandi pargis, kus oli näha ligi 200 erinevat kivist skulptuuri ning 650 erinevat figuuri. Meelde jäävate reisile aitaisid kaasa ka rõõmsameelsed ja sõbralikud reisikaaslased.

Mare TAAR:

Tänu valdadevahelistele

sõprusühetele on meie isetegevuskollektiivid saanud esinemiskogemusi ka Soomes ja Norras.

15.-18. maini olime oma kultuuriprogrammiga Norras Sirdali kommunis. Esinejateks Vello Jürna, keda klaveril saatis Väike-Maarja Muusikakooli õpetaja Katrin Nuume, ja kammerkoor. Meie reis oli eriline juba seetõttu, et viibisime Norras nende suurimal pidupäeval – konstitutsioonipäeval, 17. mail. Seda tähistatakse suurejooneliselt üle kogu maa. Norralaste jaoks on erilisel kohal rahvuslikud tunded. Päev algas esinemisega Tonstadi kirikus ja

seejärel suundus rongkäik keskplatsile. Meie lauljad andsid samal päeval kontserte veel Øksendali koolis, Tonstadi kultuurimajas ja Sinne koolis. Esinemised võeti väga soojalt vastu. Ka 16. mail antud kontserdid Tonstadi vanadekodus ja kultuurimajas kooliõpilastele teenisid suure aplausi ja südamlikud tänusõnad.

Meie kontserttegevust nendel päevadel juhtis äärmiselt sümpaatne härra, Øksendali kooli direktor Sven Egil Testad. Nagu teatavasti kõik norralased armastab ka Sven Egil muusikat. Saime teada, et üks tema suuri lemmikuid on meie Raimond

Valgre, kelle loomingut Sven Egil ka ise meelsasti esitab enast ise klaveril saates. Rahvuspühäl oli meil võimalus kuulda esinemas koori, kus Sven Egil laulab, samuti kohalikku puhkpilliorkestrit, laululapsi ja näha tantsurühma esinemist.

Norralased on ääretult sõbralikud ja külalislahked. Kogu meie gruppi suhtuti kõikjal erilise hoolitsusega.

Nautisime Sirdali loodust, imetlesime võimsaid koskesid, külastasime koduloomuuseumi, Sira Kvina hüdroelektrijaama. Õppisime tundma Tonstadi, kus oli meie majutuskoht. Sirdali vallavanem hr. Svein Tore

Åtland tutvustas meile vallamaja ja kohalikku elu-olu.

Viimasel reispäeval asus bussirooli hr. Svein ise ja sõit viis kaunisse Kristiansandi linna. Linna vaatamisväärsustega tutvustas meid Berit Rystad, West-Agderi maakonna valdade liidu nõunik.

Norra kultuuris on erilisel kohal meri ja meresõit. Enne Norrast lahkumist saime meiegi sellest osa.

Kaunid suvepäevad reiside unistustemaal – fjordide, trollide, koskede kuningriigis – möödusid kui linnulennul. Suurepärase reisi jääb meenutama kavala pilguga sõbralik troll kapiriilil.

EESTI RAAMATU AASTA ÜRITUSTEST

23. aprillil – rahvusvahelisel raamatupäeval ehk raamatu ja roosi päeval õnnistati Tartu Peetri kirikus sisse Eesti Raamatu Aasta ja Vanemuise kontserdimajas toimus avaaktus. Kõigest sellest oli meeldiv võimalus osa võtta Väike-Maarja Gümnaasiumi raamatukogu juhataja Karin Kiigel ja allakirjutanul. Kõlama jäi hulgaliselt mõtteid ja üleskutsesid, millega erinevad sõnavõtjad üles astusid. Peapiiskop Jaan Kiivit toonitas, et raamatuaasta eesmärk on arutleda, mida peame kultuuris oluliseks ja tahame lastele edasi anda. ERA patroon president Lennart Meri rõhutas, et kui 1525. a. poleks esimest eestikeelset raamatut ilmunud, oleksime praegu kas sakslased, venelased või rootslased.

Mitmes sõnavõttus arutleti, kas raamat jääb raamatuna püsima või kolib interneti. Kultuuriminister Signe Kivi küsis: “Kas elektrooniline tekst võib asendada raamatu käesolemise tunnet?” Akadeemik Peeter Tulviste arvates on teatmeteoseid hea arvutiekraanil avada, ent “Kalevipoega” või Underi luuletusi ikka internetist ei loe. Haridusminister Tõnis Lukas avaldas lootust, et raamatuaasta tulemusena lõpeb ka raamatukogude raamatute rüüstamine hoolitsete lugejate poolt. Peeter Olesk soovitas kõigil raamatuvõlglastel raamatuaastal raamatukogudega võlad klaarida. Ühineme meiegi – raamatukogutöötajad nende väärt üleskutsetega.

Ka meie vallas on raamatuaasta üritused käima lükatud. Koostöös

klubiga “Härmalõng” toimus märtsis kohtumine Virumaa luuletaja Virve Osilaga. Oli meeldiv õhtupoolik, kus poetess esitas oma luulet ja rääkis meeleolukalt enda elust ja seostest laulja Urmas Alenderiga. Vahepaladena kõlasid lindilt Urmas Alenderi loodud laulud Virve Osila tekstidele.

20. mail toimusid Jakob Liivi pargis raamatulaat ja raamatukarneval. Kahjuks jättis kohale tulemata kirjastus “Varrak”, kes lubas tulevikus oma võla väikemaarjalaste ees tasuda, tulles mõnele teisele raamatuaasta üritusele.

Heategevusprojekti “Raamat lapselt lapsele” raames valmistasid lapsed koolis ise raamatuid. Parimad neist saadeti edasi maakonda ja maakondade parimad tehakse teatavaks 8. septembril 2000. a. rahvusvahelisel kirjaoskuse päeval.

Maikuu jooksul toimusid Väike-Maarja Raamatukogus raamatukogutunnid 5. ja 7. klasside õpilastele. Lapsed said algteadmisi sellest, kuidas kasutada katalooge ja leida riulilt vajalik raamat. Sügisel tahame korraldada tunde ka teiste klasside õpilastele.

Irene Kaldma eestvedamisel ja Külaliikumise Fondist saadud toetuse abil viidastati kirjanik Eduard Vilde sünnikoht Pudiveres, kus on planeeritud korraldada ka suuremad korraastustööd.

Väike-Maarja Raamatukogus on välja pandud raamatunäitus eesti raamatu asjaloost.

Üritustega jätkame taas sügisel. Septembris toimub jalgrattamatk-võistlus, millest saab osa võtta nii individuaalselt kui võistkondlikult. Ürituse peakorraldaja Mart Lepiku sõnul tuleb läbida teatud kontrollpunktid, millest igaüks annab kindla

hulga punkte. Kõik kontrollpunktid on seotud meie kandi kirjameestega või on lihtsalt huvipakkuvad looduslikud objektid. Neile, kes jalgratta selga istuda ei soovi, on Irene Kaldma nõustunud korraldama ekskursiooni Väike-Maarjas. On meil ju küllalt kohaliku ajaloo ja kultuuriga seotud hooneid ja paiku, millest paljud siinsed elanikud võib-olla kuulnudki ei ole. Miks siis mitte õppida tundma kohta, kus elatakse, sest ajalugu püsibki ju tänu inimeste mälule ja teadmistele. Täpsemat infot selle ürituse toimumise kohta anna-me augustikuu Infolehes.

Novembris, siis kui õhtud on pimedad, ajal, mil vanarahvas tööde ja tegemiste kõrval vestis jutte,

on plaanis maha pidada rahvajuttude jutustamise võistlus 8.-12. klasside õpilastele. Kuna elava jutustamise traditsioon on ära kadumas, on eesmärgiks taaselustada kasvõi veidigi seda ilusat tava. Mõtte algataja ja eestvedaja Inga Reinumägi sõnul on plaanis üritusse kaasata õpilasi ka maakonna teistest koolidest.

Kokkuvõtteks võib öelda, et raamatuaasta on meie vallas edukalt tuule alla saanud. Loodame edaspidigi kõigi teie aktiivset osavõttu meie ettevõtmistes, sest vaimuvalgus ei kao ju kuhugi.

Imbi LUMISTE,
ERA vallatoimkonna juht

Väike-Maarja Vallavalitsus kuulutab välja KONKURSI

Väike-Maarja Valla Raamatukogu juhataja ametikohale

Nõutav

- erialane haridus
- juhtimiskogemus
- arvuti kasutamise oskus

Kandidaadilt eeldame

- võõrkeelte oskust
- arenemisvõimelisust
- initsiatiivi

Pakume

- võimalust luua uutes, detsembrikuus valmivates ruumides uus raamatukogude võrgustik (Väike-Maarja, Kiltsi ja Triigi raamatukogud ning avalik internetipunkt)
- konkurentsivõimelist töötasu
- vajadusel ametikorterit

Kandidaadil esitada soovijavaldus, CV ja haridust tõendavate dokumentide koopiad hiljemalt 15. augustiks 2000 vallavalitsusse, aadressil Pikk 1A, 46202 Väike-Maarja. Info telefonidel 61 311 ja 61 830.

Avispea kirikuhoone - 65

25. juunil tähistab Avispea kirik selle maja 65. aastapäeva. Jumal on seda maja ka kõige raskematel aegadel eriliselt hoidnud ja me peaksime teadma, miks see maja ehitati, kust saadi ehitamiseks raha ning kuidas ehitati.

1931. aastaks oli kogudus väga õnnistusrikka usule tulemise järel kasvanud enam kui 100hangeliseks. Koguduses oli siis 109 liiget - 36 meest ja 73 naist. See palvela, mille Karl Truupõld oma kõrvalhoonetesse ehitas, jäi väikeseks (ehitamise ajal oli osakonnal 19 liiget). Õhupuudus viimase võimaluseni täis ruumis muutis raskeks nii kuulutajate kui kuulajate olukorra.

Uue palvela ehitamise mõtte algataja oli 1931. a. August Parkja, kes sellel ajal oli koguduse hingealane. Uurides mitme inimese poolt erinevaid kirjapanekuid nendest kaugetest aegadest, püüdsin selgusele jõuda, milliste vahendite arvel ja millise töökorraldusega maja valmis.

Kuna ma ei ole kasutanud arhiivdokumente, vaid üksikute inimeste märkmeid, ei pruugi siin kirjapandud olla selles suhtes lõplik tõde. Märkmetest on selgunud, et esimest korda pandi raha kokku juba 1931. a. 27. septembril ja summaks saadi 450 krooni. Noorematele lugejatele selgitan, et esimese Eesti Vabariigi krooni väärtus oli palju suurem tänase krooni väärtusest. See summa tähendas tollal pastori 8 kuu palka.

Uue maja ehitamise teokssaamisele aitas agaralt kaasa koguduses töötanud naiste ühendus, mis kandis nime Marta-Maria toimikond (2Mo 35:25-26) ja laulu-mängukoorid. Martade eesotsas olid aastaid Marie Roosipuu ja Pauline Erik, hiljem Alide Vilumets. Korraldati tasulisi teedõhtuid, tehti agarasti näputööd ja korraldati käsitööde müüke ja loteriisiid.

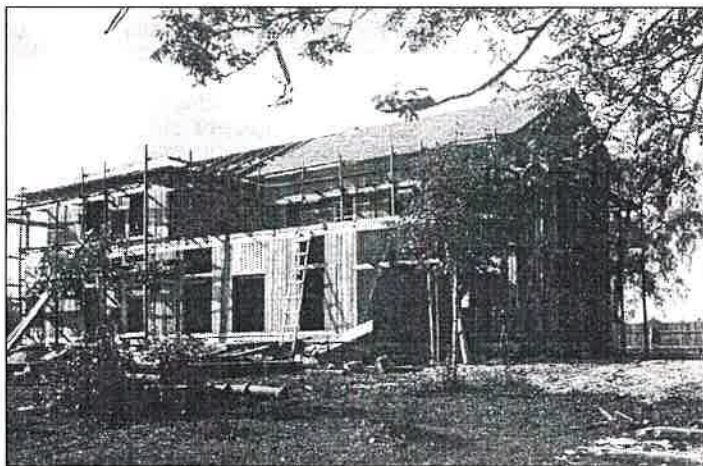
Leidsin andmed, et 1932. a. oktoobrikuus oli martade käsitööde loosimine ja 23. oktoobril laulukooride (Triigi, Padu, Kiltsi) õhtu, mille kavade müügist saadud sissetulek anti ehituse heaks. Sama aasta 4. detsembril koguduse päeval saadi korjandusel 1000 krooni.

1933. aasta andmed teatavad suurest laulu-jumalateenistusest juunikuus Väike-Maarja Kultuurimajas. Kui suur sissetulek oli, pole täpselt teada. Korjandus tõi samal aastal ehituse heaks 1000 krooni.

1934. aastal jätkuvad rahalisel teel ja perekonnaõhtud, loosimised ja lauluõhtud paljudes paikades.

1935. aastal võib kõigi eelmainitud sissetulekute allikate kõrval mainida tähtsündmusena laulukoori esinemist 13. märtsil Tallinna Immanueli Kirikus (kirik hävis sõjatuules), kus pealinna usklikud sinset ehitust rahaliselt toetasid.

Krunt ehitusplatsiks osteti 1933. aastal Rudolf Püssi käest suuruses

0,5 ha ja maksis 250 krooni. Maja projekti autor on insener-arhitekt Tiidemann ja nurgakivi pandi 13. mail 1934. a. Sellest kirjutab ehitustööde juhataja Karl Järverand: "Oli vilu, tuuline päev, aga kõigi südameis põles suur armastuse- ja tänutuli. Karl Truupõld müürib nurgakivi kinni. Kõlab tänulaul, kõne vend Parkjalt ja jälle võimas koorilaul Gerda Rosenbergi juhtimisel."

Kiriku ehitustööde käigust kirjutab põhiliselt ehitustööde juhataja Karl Järverand poolt kirja pandud mälestuste järgi. Aeg on palju edasi läinud ja kiriku ehitamise ajal oli Eestis suur nime eestistamine. Kasutangi eestistatud nimesid, sest need on tuttavamad ja nii saavad nooremadki aru, kellest juttu tuleb. Põhilise osa kirjutisest olen kokku pannud ülal nimetatud mälestuste alusel, kohendades natuke keeleliselt ja tarvilusel ka järjekorda muutes.

1933.-34. a. talvel osteti vastav metsamaterjal, mis veel samal talvel lumeteega saeveskisse veeti. Kui ka varem oli armastuse rõdumust aetuna veotalgud tehtud, siis arvatavasti need ületasid kõik varem nähtu. Suur oli vendade üksmeel ja tööd tehti südamega. Aleksander Luhasto tegi vedusid isegi hargadega. Oli materjal saetud, veeti see talgute korras ehitusplatsile. Samal moel jõudis ehitusplatsile ka vajalik hulk kive, kruusa jm. Ehitusplatsil olid martad nobedasti abiks laudu riita ladumas.

1934. a. varakevadel algas vundamendikraavi ja keldri süvendi kaevamine. Siis olid vist kõigil õdedel-vendadel käed rakkus, sest pinnas oli väga kõva ja savine. Tuli enamuses kirka ja kangiga lahti raiduda, aga keegi ei kurnud. Kõigis põles töötuli, et saaks peatselt uues palvelas oma PÄÄSTJAT kiita. Algas alusmüüritöö, mida tegi vend Sukof (või Suhov – erinevad märkmed annavad erineva kirjapildi, L.H.) mõne abilise. Nurgakivi panek oli 13. mail 1934. a.

Vendadel oli mure – kes hakkab ehitustööd juhtima? Tehakse ettepanek kutsuda ehitusmeister ja mõned

töölisedki Tallinnast. Karl Vilumets aga soovib tööde juhataja kohale Karl Järveranna. Pika kaalumise järel võetakse ettepanek vastu. Nii tuli 24aastasel noormehel, kellel puudusid vastavad teadmised, asuda väga tõsisele tööpostile. Vajalikke teadmisi polnud kusagilt mujalt võtta, kui palves Suurelt Meistrilt saada. Ehitustööd edenesid kenasti.

Kokku puututi aga muude raskustega. Vaimulikutöö tegija vend Parkja lahkus ja asemele tuli vend Freimann. Ehitusjärelvalve insener ei olnud oma ülesannete kõrgusel. Pidi leidma uue inseneri.

Ehituse püstitamisel olid põhilisteks töötegitajateks K. Järverand, H. Ois, A. Roosipuu ja Piibermann. Kuigi tunnitasu oli umbes ¼ riiklikust palgatasemest, tehti tööd suure hoole ja püüdumisega, et aga maja rutem valmiks. Sügiseks sai maja katuse alla ja 1935. aasta kevadel algasid sisetööd, mis ei olnud väiksemad eelmise aasta töödest. Tol ajal polnud ju masinaid ja kõik tuli käsitsi teha – ukсед, aknad, pingid jne. Suvi aga lendas kiiresti ja kõikide igatsus oli sügisel uues palvelas vaimulikku tööd alustada. Et töödejuhataja ise ka töömees oli, juhtus mõne mehe töös ka viltulaskmisi, mis veel hiljem olid näpuga näitamiseks. Krohvitööd tegi jällegi F. Sukofi brigaad. Palvela avapäevaks määrati 29. septembril 1935. a.

Selles kirikuhoones on oma kogudust teeninud:

Adolf Freimann	- 1935
Elmar Palumäe	1936 - 1949
Voldemar Rakles	1950 - 1957
Rein Kiviloo	1957 - 1969
Anton Roosipuu	1969 - 1974
Edgar Kaldver	1974 - 1983
Enn Palmik	1984 - 1997
Eerek Preisfreund	1997 - tänaseni

Kiriku ja koguduse hea käekäigu eest aitab hoolt kanda juhatus koosseisus Tõnis Saar, Krista Rammo ja Liili Heinla.

* * *

Läbi kirjapandud mälestuste jookseb mitmel korral kohaliku taluperemehe ja saetöösturi JAKOB LÄÄNEMETSA nimi. Juttu on Jaak Läänemetsa vanaisast. Olen need ehituse käigu kirjeldamisest välja noppinud ja esitan siin tervikloona.

"Juba metsa- ja ehitusmaterjali vedu jättis Jakob Läänemetsale sügava mulje. Ehituse püstitamise kiirel ajal juhtus õnnetus. Just ehituse kiire tempo ja tulisuse tõttu lõi Anton Roosipuu kirvega põlve. Oh häda, haav suur, arst 10 km kaugusel. Jooksen Läänemetsa palvele. Ta kuulab jutu ära, katkestab õhtusöögi, istume autosse ja haavatuga arsti juurde. Haav õmmeldakse kinni. Läänemets sõidutab haige koju. Palun nimetada tasu summa. Autoomanik aga vastab, et TA POLE SEDA KASU SAA- MISEKS TEINUD, SEE OLI JU ÕNNETUS, ning ei võtnud tasu. Ütles ainult head aega, vajutas gaasi ja läinud oligi, järel tolmupilv, mis pikkamisi hajus. LOODAN, ET JAKOB LÄÄNEMETSA SÜDAMLIK ABI KAASINIMESTE SUHTE ULATUB TULEVATE PÕLVEDE MÄLESTUSTESSE JA VÕIBOLLA KA JUMALA TROONI ETTE.

Kui olime tööjärjega jõudnud sõrestiku ülespanemise lähedale, oli häda – prussidest tuli puudus. Kõnelesin Truupõllele ja Vilumetsale, aga kiire heinaaeg oli ja keegi ei saanud minna metsa palke lõikama. Oma hädas räägin sellest kitsikusest jälle Jakob Läänemetsale. Tema küsib vaid, et kui palju ja millised mõõdud. Minu vastus, et 30 prussi 12,5 x 12,5 cm. Samal õhtul peatub Läänemetsa veok prussikoormaga meie töökohta juures ja ta palub koorma maha võtta. Oleme õnnelikud, et pole vaja tööd katkestada. Küsin, et palju materjal maksab ja kas soovitakse rahas või sügisel palgid. Saan vastuse: "Mulle meeldib, et teie töö nii ruttu edeneb. MA EI TAHA MINGIT TASU. PALUGE MINU PÄRAST JUMALAT." Üks töölistest (F.S.) vastab: "Seda me ikka teeme." Läänemets vaatab sellele mehele otsa ja vastab: "Sina ei palu endagi eest, mis sa veel minu eest palud," ja lahkeb ehitusplatsilt. Meie ei teadnud, aga peagi selgus, et see vend oli usus langenud."

Juubelijutu on kokku kirjutanud

Liili HEINLA

Avispea küla päev tulekul

Avispea on üks Eestimaa vanemaid külasid. Varaseimad ajaloolised andmed ulatuvad Läti Henriku kroonika alusel 1219. aasta lõppu, kui küla oli suure sõjakäigu ajal Virumaale liivlaste ja lätlaste kogunemiskohaks tehtud. Avispea küla mainitakse ka Taani hindamisraamatus. Oma kaheksa adramaaga ei kuulunud küla küll suuremate hulka, kuid eelmise sajandi I poolel leitud kivi- kirves tõestab, et inimasustus on siin väga vana.

Viimaste aastakümnete jooksul on Avispea tihedas naabruses asunud Võnnusvere küla ja Uniküla oma nimedest ilma jäänud ja kuuluvad praeguse Avispea piiridesse. Olude sunnil on ka suur osa endisest elanikkonnast teistesse paikadesse läinud. Aga Avispea on alles. Siinsed paigad on mitme tuntud isikuga seotud. Meenutagem, et kooli- ja kultuuritegelane Jakob Liiv on palju aastaid olnud seotud Avispeaga nii kooliõpetaja kui vallakirjutaja ametis olles (pikim tööperiood 1886-1901).

Tihti viibis tema juures ka Juhan Liiv. Praeguseni on heas korras 1896. aastal valminud koolimaja. Unikülas nägi ilmavalgust ning veetis oma lapse- ja noorpõlve ka tuntud ning armastatud helilooja ja koorijuht Tuudur Vettik, kelle taktikepi all on kindlasti paljud avispealased laulnud. Avispealt on pärit andekas kunstnik Jakob Öunmann, kes langes Vene-Jaapani sõjas.

Väike külaaktiiv eesotsas Jaak Läänemetsaga on nõuks võtnud pidada 24. juunil Avispea küla päeva, et tuua kokku kõik, kes tunnevad end olevat seotud Avispeaga selle praegustes piirides. Ettevalmistusi on tehtud juba paar kuud. Külarahvas kogunes 16. aprillil ja valis külavanemaks Hallan Muusikuse. Sellele koosolekule olid tulnud ka Väike-Maarja vallavanem Sven Kesler, volikogu esimees Olev Liblikmann ja Kaarel Moisa, et koos arutada külaprobleeme ning omapoolset abi pakkuda.

Külaaktiivi nimel
Liili HEINLA

AVISPEA KÜLA esmamainimise

781. aastapäeva tähistamine toimub 24. juunil k.a. kell 16.00 Uniküla koplis

Kavas:

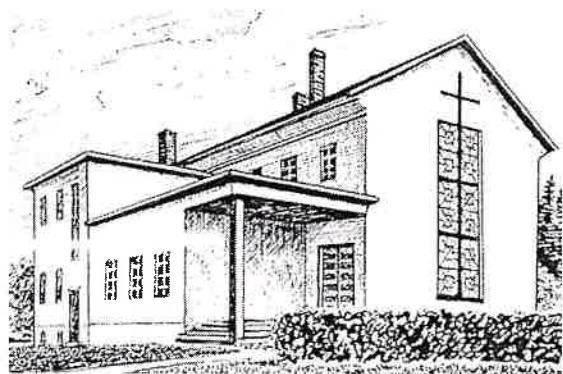
- päevakohased sõnavõtted
- lastekontsert
- käsitöönäitus
- fotonäitus
- jaanituli koos murumängude ja muu meelelahutusega

- Kohal õlletelk ja hernesupp
- Töötab puhvet
- Registreerimine kohapeal alates kella 15.00st

Oodatud on kõik, kes tunnevad seotust Avispea külaga praegustes piirides.

P.S. Võimalik külastada Väike-Maarja Muuseumi kl. 12-15.

JUMALATEENISTUSED Avispea kirikus

Jumalateenistused igal pühapäeval kell 10.30

Buss väljub Kiltsist (bussipeatusest) kell 9.45, Väike-Maarjast (bussijaamast) kell 10.00, Triigist (bussipeatusest) kell 10.05 Tagasi Avispea kirikust kell 12.15

25. juunil kell 13.00

Avispea kirikuhoone 65. aastapäev

Buss väljub Kiltsist kell 12.00, Väike-Maarjast kell 12.15, Triigist 12.20

16. juulil kell 10.30 Võnnusvere kalmistul SURNUIAPÜHA

Buss väljub Kiltsist kell 9.45, Väike-Maarjast kell 10.00, Triigist kell 10.05

Avispea kiriku vaimulik on Eerek Preisfreund, telefon 35 450

Kui puudub ravikindlustus

Terviserikke või trauma korral haiglasse sattudes küsitakse abivajajalt muu hulgas ka kindlasti andmeid ravikindlustatuse kohta. Hea, kui igäihel oleks kaasas haigekassa kaart, kuid kindlustatust on võimalik kontrollida ka arvuti abiga kohapeal. Enamasti on kindlustust mitteomavad patsiendid lihtsalt hajameelsusest või hooletusest jätnud oma ravikindlustuse pikendamata. Paljudel, kes ei oma haigekassa kaarti, on tegelikuses täidetud kõik tingimused selle saamiseks. Seetõttu on ka äärmiselt kahetsusväärne, kui haigekassa kaardi kehtetus või puudumine avastatakse alles arsti juures olles. Haigekassa kaardi pikendamise või hankimise kohta jagab informatsiooni kohapeal vallaarst ning teavet saab ka haigekassa registrist.

Haiglas puututakse tihti kokku probleemidega, mis tekivad kindlustuse puudumisel. Tervishoiukorralduse seaduse paragrahvi 5 kohaselt tasub vältimatu abi osutamise riik. Seadus peab silmas olukorda, kus arsti-

Väike-Maarja vallast on Rakvere Haiglale võlgu alljärgnevad inimesed:

Nimi	Aadress	Summa	Kuupäev
ILMAR RANDOJA	Pikevere küla	603.00	07.04.1999
URMAS SAHKUR	Pandivere küla	689.00	11.07.1999
AIVO PART	Väike-Maarja	105.00	13.11.1999
JAANUS ROOTS	Eipri küla	372.00	29.12.1999
ARLE TOMEL	Avispea küla	80.00	19.01.2000
RUDOLF TOMBERG	Väike-Maarja	105.00	25.01.2000
ALAR EZUBAREV	Kännuküla	429.00	01.03.2000
JAANIS SARJAS	Liivaküla	328.00	15.03.2000
RAINER HALLIK	Väike-Maarja	220.00	27.04.2000
MALIK GAINUTDINOV	Müüriku küla	349.00	27.04.2000

abi osutamata jätmise ohustab otseselt inimese elu. Eluohtlik on südamelihase infarkt, ajuinfarkt, veri või õhk kopsuõõnes, verejooks suurtest veresoontest, lahtised toruluude murrud. Samas on näiteks kipsmähise panek või haavaõmblus küll erakorralised sündmused, kuid enamasti ei ole tegu eluohtlike vigastustega. Vigastuse või tervisliku seisundi eluohtlikkuse üle otsustab arst. Kui aga sellist seisundit ei ole, peab osutatud meditsiiniteenuse kinni maksma inimene ise. Paraku

oleme kokku puutunud paljude patsientidega, kes vaatamata mitmetele meeldetuletustele ei ole tasunud neile osutatud raviteenuse eest.

Mittetulundusühingu Rakvere Haigla liikmeteks on Lääne-Viru omavalitsused, kes on viimase kolme aastal investeerinud märkimisväärseid summasid haigla arenguks. Seega võib väita, et ülalpool loetletud isikute võlad tasub kaudsel kujul valla kaudu iga kohalik maksu- maksja. Teenus on haigla poolt osutatud, personal teinud oma

tööd ning kulutatud on ravimeid ja tarvikuid.

Üldlevinud arvamus tasuta meditsiinist on nõukogude propaganda tekitatud. Tänapäeval on meditsiiniteenus suhteliselt kallis ning kehtiva haigekassa kaardi abil on võimalus end kindlustada ootamatute väljaminekute eest.

Rain SEPPING,
Rakvere Haigla
tegevdirektor

Kiltsis avab ukSED lasteaed

Pärast 6-aastast vaheaega avab Vao piirkonnas taas ukSED lasteaed. Kiltsi lossi paremas tiibhoones on ruumi 20 lapsele. Lasteaed saab oma käsutusse 6 ilusat ruumi. Eraldi mänguväljak rajatakse parempoolse tiibhoone kõrval asuva pargi äärde. Kiltsi lasteaiarühm kuulub Väike-Maarja Lasteaia koosseisu ja tööd korraldab Väike-Maarja Lasteaia juhtaja Malle Kutuzov. Ühe liitühmaga hakkavad tööle kaks õpetajat, õpetajaabi ja kokk. Lapsi toidustatakse kolm korda päevas. Lasteaed töötab esmaspäevast reedeni hommikul kella 7.00 kuni kell 19.00 õhtul. Kuna nüüd on võimalus käia lasteaias Kiltsis, siis alates 1. septembrist ei sõida enam lasteaialaste jaoks buss Kiltsist Väike-Maarjasse. Pikevere, Nõmme, Vao ja Kiltsi lastevanematel on võimalus kasutada õpilasiine.

Lasteaia toidupäeva maksumus on 8 krooni, õppevahen-

dite tasu 20 krooni ja osalustasu 60 krooni kuus.

Kiltsi lasteaia rühma lapsevanemaid ootame koosolekule 23. augustil kell 17.00 Kiltsi Põhikooli.

Ilusat suve ja kohtumiseni sügisel!

Raili SIRGMETS,
haridusosakonna juhataja

Lp. lapsevanemad!

Palun mõelge ja otsustage, kas soovite tuua oma last laste- aeda. Kõik soovialdused, nii Väike-Maarja Lasteaeda kui ka avatavasse Kiltsi liitühmaga, esitada hiljemalt 1. augustiks Väike-Maarja Lasteaeda.

Malle KUTUZOV,
Väike-Maarja Lasteaia
juhtaja

Arstide puhkused:

Mall Lepiksoo	24.07. – 27.08.2000 Asendab dr. Vilimaa
Tiina Vilimaa	19.06. – 23.07.2000 Asendab dr. Lepiksoo. Alates 20. juunist on dr. Vilimaal ambulatooriumis uus telefoni number – 55 313.
Rita Mihhejeva	03.07. – 06.08.2000. Asendab dr. Liivalaid
Tiia Liivalaid	05.06. – 25.06.2000 07.08. – 20.08.2000 Asendab dr. Mihhejeva
Ilmi Silla	19.06. – 09.07.2000 14.08. – 27.08.2000
Kersti Alt	17.07. – 20.08.2000
Küllli Sepping	10.07. – 20.08.2000
Riina Laanemägi	03.07. – 06.08.2000

Aastapäevapidustused Kiltsi koolis

Huvitavate ettevõtmiste poolest tulvil maikuule järgnes juuni alguses sündmus, mis kroonis eelnenu. Kiltsi kool tähistas kolmekordset juubelit:

- 210 aastaseks saab Kiltsi loss
- 80 aastat on lossis asunud kool
- 145 aastat on Kiltsi ümbruskonna lastele vaimuvalgust jagatud

Pidulike sündmuste ahel sai alguse 2. juuni õhtul, kui Väike-Maarja koguduse õpetaja Tauno Teder õnnistas sisse kooli lipu, mille muretsamise idee oli tulnud vilistlastelt. Kavandi autor on kooli vilistlane ja kunstiopetuse õpetaja Merje Leemets.

3. juuni hommik töötas aastapäeva tähistamiseks ilusat ilma. Keskpäevast alates olid lossi uksed avatud kõigile huvilistele. Kella kolme ajal hakati peokülalisi kirja panema. Arvud näitavad, et peolisi oli kokku tulnud üle 300.

Kell 17.00 algas pidulik aktus. Tervitus-

kõnedega astusid üles endised õpetajad, vilistlased, maakonna ja valla esindajad. Õnnitlejaid oli Soomest Hausjärvelt, Lääne-Virumaa Mõisakoolide Ühendusest, Jõgevamaa Vaimastvere Põhikoolist ja naaberkoolidest. Oli toredaid esinemisi.

Vilistlaste esindaja Tõnu Hinnosaar andis koolile üle sisseõnnistatud lipu.

Nüüdsest on koolil ka oma laul. Selle sõnad kirjutas 7. klassi õpilane Martin Petrov ja viisi autor on Väike-Maarja Muusikakooli õpetaja Raivo Narits.

“On kaunis pargis Kiltsi kool,
kus tarkust kogume kõik koos...”

Nii kõlas see laul esmakordselt vilistlaste esituses.

Järgnes kirev meelelahutuslik kava: moeshow õpilaste õmmeldud rõivaist, kooli ministaaride etteasted ja tants.

Ja mis kõige tähtsam – taas sai olla koos oma aastatetaguste koolikaaslastega. Siin

sobib meenutada Kiltsi kooli direktori Lembit Keeruse sõnu: “Kõik isiklikud mälestused – nii head kui halvad – talletuvad meie mällu. Enamasti on mees hea ja mõnus oma kooli tunne.”

Kokkuvõttes võib öelda, et aastapäevapidustus õnnestus. Suure töö tegi ära korraldav toimikond, kaasa löid kõik õpetajad ja paljud praegused õppurid.

Suur tänu ürituse rahaliste toetajatele!

Aeg oma aastaid ei loe,

aastad ei unusta päevi, ei tunde.

Aga meie armas maja kogu eluks annab tunde:

MIDAGI TULEB,

MIDAGI LÄHEB,

MIDAGI JÄÄB...

Mare KLEMENT

Kool ja projektitöö

Elame muutuvmas maailmas. Maailmas, mille edasirühkimise kiirus kasvab tempokalt. Et püsida rajal, tuleb igaühel tugevasti pingutada. Igaühel eraldi ning kõigil üheskoos.

Igaühel meist on oma kodupaik, mille kestmisest oleme väga huvitatud. Tõepoolest, kodukoha areng sõltub meist endist. Ta vajab meie tegusid, mitte viljatuid unistusi sellest, mida võiks keegi kusagil korda saata. Oma plaane saadakse ellu viia vaid antud ajahetkel konkreetsetes kohas, kus ollakse.

Ammustest aegadest alates on ühe asupaiga keskuseks olnud kool. Tema on kätkenud endas nii püsimise kui edasiliikumise alget. Meie siin, Kiltsi koolis tunneme endid ka eluga kaasaskäijatena. Seda tunnet toidab teadmine, et juba teist aastat tegeleme koolis projektitöödega. Alustasime, kui meid lülitati ühena maakonna koolidest rahvusvahelisse keskkonnaprojekti. Uurisime sotsiaalse keskkonna olukorda õpilaste hulgas.

Kahel aastal on meie terviseedendamise projektide rahastustootlused rahuldatud. Seeläbi on olnud täiendav võimalus anda suhtlemisalast koolitust õpilastele ja lapsevanemaile. Tänavuse aasta projekti “Terve pere – meie ühine eesmärk” kaudu oleme uurinud perede harjumusi. Sügisel, kui analüüs ja järeldused tehtud, toimuvad perepäevad, kus jätkub tegemisi nii kuulamiseks-vaatamiseks kui ka aktiivseks kaasalöömiseks.

Eraldi tähelepanu vääriks meie kooli võõrkeeleanane täiendav õpe suhtluskeeletasandil. Inglise keele osas on see toimunud

juba neljal suvel. Luges õpilaste tagasisideinfot, on ta jätkuvalt hästi mõjunud nii laste keeleoskusele kui ka olnud nende hea enesetunde, rõõmu ja rahulolu allikaks. Kummardus õpetaja Taivo Koppelile, kes on suutnud seda võimaldada.

Tänavu jõudsime arusaamisele, et samavõrd tähtis inglise keele kõrval on vene keel. Projektitööna võtsime ette ühistegevused Rakvere Vene Gümnaasiumiga. On ju neil vaja omakorda õppida eesti keelt. Nii veetsimegi aega segarühmatundides, kuulasime kontserti, tegime läbi loodusretke, õppides tundma pargitaimi erinevais keeltes. Vabadel hetkedel löid kõik kaasa laulumängudes

ning õhtul tundsid nii vene kui eesti lapsed end hästi diskosaalis. Teiste hulgas oli heameel viibida ka lastel ja õpetajal Saaremaalt Kaarma Põhikoolist.

Sügisel on planeeritud juba tegevuste sari raamatuaastaga seonduvalt, mille toimumispaigaks oleme valinud meie õpilaste kodupaiga Varangu.

Leiame, et projektitöövõtt koolis on igati tervitatav. See aitab ühendada mitu üritust ning need ühise eesmärgi nimel ellu viia.

Olga METS,

Kiltsi Põhikooli direktori asetäitja
õppe- ja kasvatustöö alal

VÄIKE-MAARJA ÕPPEKESKUS

võtab vastu 2000./2001. õppeaastal õpilasi järgmistele erialadele:

keskhariduse baasil

KONDIITER

MÜÜJA

Õppeaeg 10 kuud

põhikooli baasil

AUTODE- JA TRAKTORITE LUKKSEPP

PAGAR-KONDIITER

KOKK

PUHASTUSTEENINDAJA

lihtsustatud õppekavaga põhikooli tunnistusega

PUHASTUSTEENINDAJA

KOKK

Kõik põhikooli lõputunnistusega õppurid omandavad 3 aastaga lisaks erialale kutsekeskhariduse.

Kooli aadress:

Pikk 1A • 46202 Väike-Maarja • Lääne-Virumaa

Tel. 232 61 892 • Faks 232 61 875

E-mail: vm.ok@mail.ee

Kodulehekülg: www.v-maarja.ee/vmok

Sõprussuhted tihenevad

Juba üle kuue aasta on Väike-Maarja Õppekeskuse ja Soome Espoon palveluajaloje oppilaitos kooli vahel tihedad sõprussidemed. Selle kooli eeskujul võeti meie õppekavasse aastaid tagasi uus eriala – puhastusteenindus. Soome õpetajad korraldasid Väike-Maarjas väljaõpet ja seejärel said meie õpetajad ka Espoos koolitust.

Tänaseks on paljud õpilased sooritanud oma õppepraktika sõpruskoolis. Maikuu algul viibis õppekeskuse puhastusteeninduse õppegrupp ekskursioonil Soomes. Tutvuti Helsingi vaatamisväärsustega ja koolidega Lehtimäentiel ning Lakelankatul. Küllastati Jorvi haiglat ja kohalikku koristusfirmat. Palju uut ja huvitavat andsid õpilastele õpetaja Arja Honkaneni tunnid, kus sai ise proovida uuemaid koristusmasinaid ja –vahendeid. Päevad Soomes lõppesid kauni Nuuksio järve ääres lõkkeõhtuga.

Ei möödunud nädalatki meie õpilaste tagasitulekust Soomest, kui sealsed võõrustajad saabusid Väike-Maarjasse. Nüüd oli meie kord näidata oma kodukoha kauneid paiku ja neid õnneks meil jätkub. Räägiti ka tulevikuplaanidest ja ühistest ettevõtmistest.

Sellel õppeaastal võtab Väike-Maarja Õppekeskus vastu kaks gruppi puhastusteeninduse eriala õpilasi. Kui sind huvitab soome keel ja Soome-maa ning sa ei ole otsustanud veel, mida pärast põhikooli edasi teha, tule õppima Väike-Maarja Õppekeskusesse puhastusteeninduse eriala. Saad palju vajalikke teadmisi ja oskusi edaspidiseks eluks ning sul on võimalik oma silmaringi avardada naabermaal Soomes.

Eva ARRO,

puhastusteeninduse eriala
õpilaste klassijuhataja

Väike-Maarja Õppekeskuse õpilaste arvamus oma koolist

Tanel Talpas, 30. õppegrupp.

Olen käinud selles koolis kolm aastat ja kogunud nii positiivseid kui negatiivseid mälestusi. Aga negatiivne kipub kiiremini ununema. Üldiselt on meil tore kool ja kui ma peaksin otsast peale alustama, tuleksin ma siia uuesti tagasi.

Janne Kaljuvee, 13. õppegrupp.

Minu arust on see kool mõnus. Eriti meeldivad mulle kondiitritehnoloogia laborid, kus me ise kooke küpsetame. Seda tundi annab väga hea õpetaja – Airi Püss, kes on selles koolis minu lemmikõpetaja.

Tiina Tiigivee, 30. õppegrupp.

Ühiselamu-elu on mulle õpetanud iseseisvust ja oma probleemidega ise toime tulemist, sest siin ei ela me enam vanemate kaitsva tiiva all.

Taivi Täheste, 30. õppegrupp.

Mulle meeldis eelmise aasta kadrikarneval. Naljakas oli vaadata poisse, kes olid nii "trendikalt" värvitud ja kleitides-seelikutes. Karvased jalad lühikese seeliku alt paistmas ja kunstrinnad – see tundus hetkel kõige popim olevat.

Aivo Arumäe, 31. õppegrupp.

Kui tundidele mõelda, siis kõige huvitavamad tunnid on õp. Pajula omad. Seal räägib õpetaja targale jutule vahele mõned huvitavad ja naljakad lood, mis muudab õhkkonna klassis palju meeldivamaks ja lahedamaks. Jätkugu tal ikka neid lugusid!

Raila Hezhnjak, 13. õppegrupp.

Kool on suur ja ruumi küllalt. Kes soovib, võib vahetunnil endale ja sõbrale omaette koha otsida, keegi ei tule segama. Ka

õppetunnid on mõnusad. Minul ei ole kunagi tulnud sellist mõtet, et ma ei taha minna tundi, kuna seal on õpetaja nagu koletis, kes sunnib õppima. Sa ise tahad õppida, kuna see tundub huvitav.

Annely Roditelev, 13. õppegrupp.

Laboritunnid on all köögis

koos õpetaja Airi Püssiga. Ta on noor, blond ja väga hea õpetaja. Ta ei tee meil vahet, vaid oleme talle kõik õpilased nagu teisedki. Tundides ta alati aitab ja õpetab ega lähe kunagi närvi, kui küsime mitu korda ühte asja. Ta seletab uuesti ja kui vaja, siis aitab praktilistes töödes.

Kallis keskkooli lõpetanu!

Väike-Maarja Õppekeskuses on võimalik õppida keskhariduse baasil ühe aastaga kondiitriks ja müüjaks. Need on erialad, mis on olnud ja on väga vajalikud ka tulevikus.

Teoreetiline õppetöö toimub kooli erialakabinettides, praktika kondiitril kooli õppeköögis ja müüjal kauplusklassis. Kevadel viibivad õpilased praktilisel ettevõtetes.

Kui Sa ei ole veel otsustanud, vali väärt eriala meie koolist! Aga kui Sul ebaõnnestub sel aastal ülikooli sissesaamine, ära kaota aastat, vaid tule õpi amet. Järgmisel aastal saad kõrgkooli edasi minna.

Kohtumiseni Väike-Maarja Õppekeskuses!

Leerist

Sel suvel on Väike-Maarja Muuseumis esil väljapanek, mis tutvustab leeri. Leerinäituse korraldajateks on inimesed, kes ise sel aastal leeris, ja lisaks nende kommentaarile näituse kohta, annaks ülevaate sest, mis leer üldse olnud või on.

Sõna ise võrsub saksa sõnast *Lehre* või tegusõnast *lehren*, mis tähendab õpetust või õpetamist. Seega – kuigi rahvalikus kõnepruugis mõistetakse leeri või leeritamise all sündmust ennast, kus inimene kiriku täisõiguslikuks liikmeks vastu võetakse, on pigem tegemist selleks eelneva valmistumise või õppeprotsessiga, kus kiriku põhjaruusaamu tundma õpitakse. Sündmus ise aga on konfirmatsioon ehk kinnitamine (rahvakeeli leeriohnnistamiseks kutsutu).

Vanakiriklikul ajal, ristiusu esimestel sajanditel, kutsuti seda perioodi, kus inimene oma ristimiseks valmistus, katehumeenaadiks ja see võis kesta koguni aastaid. Hiljem, kui enamik inimesi ristiti juba väikelapsena, katehumeenaat kadus. Kinnitamise-laadne talitus, mis toimus eestpalve ja õliga (kui Püha Vaimu sümboliga) võidmise näol, jäi vahetusse seosesse ristimisega, millega ta ka enne seondus. Nüüd toimus see juba väikeste laste puhul. See on jäänud idapoolse kristlaskonna, õigeusu kirikute tavaks tänini.

Lääne pool eraldus see aga ristimisest ning hilisemasse vanu-

sesse jäädes sai sündmuseks, mis märgistas just inimese võtmist või kinnitamist teadlikuks kiriku liikmeks. Ometi ei tarvitsenud see teadlikkus toona tähendada enam kui mõistuse tarvitamise ees saabumist ning võis asetuda päris varasesse lapsepõlve. Üldiselt on see roomakatoliku kirikus tänaseni nii ja konfirmatsioon on just teismee alguses või varemgi inimest teeläkitav kinnitamine.

Luterliku reformatsiooni maades kadus 16. sajandil konfirmatsioon pikaks ajaks üldse käibelt ning taastus 18.-19. sajandil. Selle tähendus muutus tugevalt juriidiliseks. Meie vanemate-vanavanemate aegu enne II maailmasõda oli konfirmatsioon tihti omamoodi täisealiseks ühiskonnaliikmeks saamise riituseks. Seetõttu toimus see suhteliselt hilja – 17- või 18aastaselt.

Tänases maailmas nähakse konfirmatsiooni nii meil kui mujal taas tihedamini seotuna ristimisega kui üldse kirikusse ja Kristuse osadusse vastuvõtmisega ja kogu leeriopetust katehumeenaadina isegi juhul, kui inimene on väikelapsena ristitud. Seetõttu on ka leeriiga noorenenud, kuigi tänasel Eestimaal võib küll vabalt näha leerilapsi vanuses 15. kuni 75. eluaastani.

Tauno TEDER

Leerinostalgiaat muuseumi katusekambrist. Aga mitte ainult.

Näitusetegijate esialgne plaan kõigutada üldlevinud arvamust leerist kui mingist eriti anakronistlikust nähtusest, läks väheke aia taha. Et näitus selline magus-moosine ja armas-nostalgiline sai, ongi ehk ajastu märk. Suurem jagu väljapanekust pärinebki ju n.ö. vanaema kapinurgast, põhiliselt siis Väike-Maarja ja lähikonna kappide nurkadest. Ning sellisena huvitav vaatlus- ja mõtisklusaine küllap just siinse kandi rahvale. Loodetavasti ka nooremale. Mineviku rõhutamine viitab pigem traditsiooni jätkamise vajadusele ja tähtsusele. Leeri sisuline pool jääb ikka muutumatuks, olgu tema välimus kuitahes minevikutolmune või trendikalt kaasaegne.

Täname näituse valmimisele kaasaaidanud:

Salme Karuks, Öie Zvereva, Elmar Mäe, Ants Riispere, Valdek Esinurm, Ly-Ann Lehtmets, Tiiu Maran, Helle Hiiemäe, Eve Tiigimäe, Heili Nõgene, Pille Volgota.

Liivi ERALA,
Marju METSMAN

Jumalateenistused Väike-Maarja kirikus

23. juunil

kell 10.30 - Võidupüha tähistamine Väike-Maarja Vabadussamba juures.

Esineb segakoor "HELIN".

kell 11.00 - palvus kirikus

24. juunil kell 18.00

JAANIPÄEV

25. juunil, 2. juulil ja 9. juulil kell 11.00

16. juulil kell 11.00

SURNUIAPÜHA VÄIKE-MAARJA

UUEL SURNUIAL

23. juulil ja 30. juulil kell 11.00

6. augustil kell 11.00

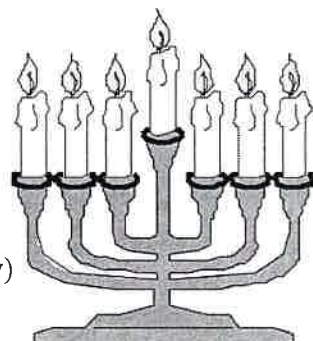
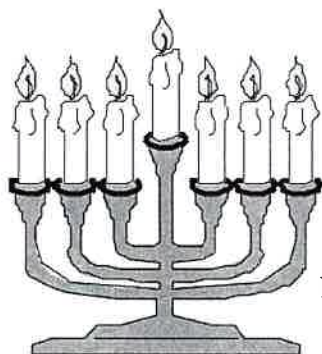
KRISTUSE KIRGASTAMISPÜHA. KULDLEERIPÜHA.

13. augustil kell 11.00

15. augustil kell 18.00

NEITSI MAARJA ÜLEANDMISE PÜHA (rukkimaarjapäev)

20. augustil ja 27. augustil kell 11.00

Koguduse vaimulik Tauno Teder elab Väike-Maarjas, Ehitajate tee 7-10, tel. 61 956, mobiil 25210524
interneti kodulehekülj aadressil <http://www.v-maarja.ee/kirik/>

23. juunil kell 11.00

SURNUIAPÜHA SIMUNA SURNUIAL

11. mail toimus taas BEEBIDE PIDU. Vaatamata väga tormisele ilmale tuldi oma pisikeste järeltulijatega Väike-Maarja Rahvamajja. 1. oktoobrist 1999 kuni 1. maini 2000 on sündinud 33 väikest vallakodanikku, kelle vanemaid tervitas vallavolikogu esimees Olev Liblikmann. Lisaks lilledele on kõikidele beebidele mõeldud ka kingitus vajalike esemetega 600 krooni ulatuses.

VÄIKE-MAARJA VALLA RAHVASPOORDIKLUBI TEATAB...

I PANDIVERE RATTARALLI 2000

Kuni 6-aastased poisid 1km

I Sander Klaan	2.38.11
II Kaur Tiisler	2.42.94
III Taavi Trasberg	2.44.98

Kuni 6-aastased tüdrukud 1km

I Nanci Ristla	3.08.61
II Jaanika Valmsen	3.28.55
III Helene Ervin	3.59.95

7-8-aastased poisid 2km

I Rain Vaab	4.30.39
II Henri Manninen	4.30.39
III Kevin Liivamägi	4.33.37

7-8-aastased tüdrukud 2km

I Kristiina Kahr	5.04.30
II Geete Kaso	5.06.91
III Signe Sabas	7.12.52

9-10-aastased poisid 2 km

I Siim Eilo	3.46.61
II Klen Krünberg	4.04.84
III Ergo Manninen	4.05.86

9-10-aastased tüdrukud 2 km

I Terje Trasberg	4.06.14
II Grete Ling	4.14.24
III Nele-Helen Pihho	4.23.29

11-12-aastased poisid 14 km

I Mikk Mets	33.30.20
II Margus Ummik	34.42.09
III Heiki Kalmet	35.08.76

11-12-aastased tüdrukud 14 km

I Taivi Pedor	31.51.00
II Nele Mägi	34.35.19
III Linda Randveer	35.14.23

13-14-aastased poisid 14km

I Kert Grünberg	28.31.42
-----------------	----------

II Allar Adamson 29.28.89

III Kuldar Kruup 31.07.18

13-14-aastased tüdrukud 14 km

I Helen Ling	28.31.42
II Sandra Kullas	31.32.21
III Lisett Münter	31.37.05

15-16-aastased tüdrukud 14 km

I Anett Münter	31.35.84
II Pille Vilgota	32.02.53

Naised 14 km

I Kerli Kangur	29.47.96
II Merike Neerot	35.12.21
III Sirle Aosaar	38.19.59

Vigursõit

I Kaius Kaso	13.06
II Rainer Leiten	14.00
III Maario Suits	15.91

Aeglussõit poisid

I Andry Rüntü	1.42
II Risto Kuusma	0.43
III Marek Suits	0.42

Aeglussõit tüdrukud

I Maili Tannbaum	0.58
------------------	------

Mehed 47 km

I Mirka Põldmaa	1.16.13
II Meelis Mesi	1.16.14.69
III Kristo Konks	1.16.15.04

Aitäh kohtunikele: Veljo Matrovile, Toomas Seppernile, Hillar Leemetsale, Ivo Salusele, Kalev Valdmetsale, Andres Tiigiveele, Anti Aosaarele, Tiit Piiskoppelile, Arvi Monveldile, Raul Küttile, Eve Tammekannule, Siret Vinkelile, Kaja Kingile, Hengo Metsarule, Ivar Piparile ja Margus Piigile.

II PANDIVERE PÄEVA SPORDIVÕISTLUSED

1. Käesurumisvõistlus

jõumasinal

I Raul Veia
II Ain Kõiv
III Väino Stoltzen

2. Paariskorvpall

I Andri Part ja Kaspar Harjus
II Sven Pugonen ja Krister Kindel
III Silver Sock ja Indrek Aksel

III KODUÖLLE KONKURSS

Eespool nimetatud konkurss viidi Pandivere päeva raames läbi teist korda. Seekord oli osavõtjaid juba viis. Suurest austusest õlletegemisega vaeva näinute vastu toogem tänutäheks ära nende nimed: Kristi Kuusler, Marianne Ojasalu, Kaido Osman, Hannes Vaher ja Viljar Väizanen. Seekord hindas publik kõige paremaks Hannes Vaheri õlut. Kõik kes sellel aastal veel kõhklesid, võtku julgus kokku ja tulgu osalema. Tänavune konkurss näitas, et see on üks tore ettevõtmine.

IV TULEMAS ON JAANIPÄEV

Sellel päeval plaanime läbi viia kõieveo, sangpommi tõstmise, poomivõistluse ja võibolla veel midagi. Nii et, asjahuvilised, olge aktiivsed kaasa lööma!

Ants RIKBERG

Tublide emade vastuvõtt

12.mail oli Väike-Maarja Rahvamaja jalutussaali kutsutud 25 tublit ema, kelle olid välja valinud meie valla koolide juhtkonnad ja õpilasmavalitsus.

Väikese kontserdi esitasid Väike-Maarja Muusikakooli ja Triigi Lasteaed-Algkooli õpilased. Tervitussõnad lausutas vallavanem Sven Kesler, kes kinkis tänutäheks emadele lillekimbu ja meene.

Üritus jätkus rõõmsas vestluseringis.

Helle LING

KUIDAS SURID LURICH JA ABERG?

“Esmaspäev”, 13.08.1928.a.

SUURTE MAADLEJATE VIIMASED ELUPÄEVAD

Algus Infolehes nr. 4 (aprill, 2000).

Puudutame jutujamisel ka teemat mõlema Eesti Kalevi elust, mil nad tulid tagasi võidurikkalt maadlusturneelt Ameerikast. Venemaale sattusid Aberg ja Lurich just revolutsiooni ägedama pöörise ajal. Pärast enamlist võimuhaaramist sattusid mõlemad “burzhuide” kirja.

TŠEKAA KÜÜSIS

Alguses tahtsid “punased” võimumehed kuulsa maadlejad panna n.n. “seltskondlikele töödele”. Rammumeestele saadeti käsk – tulgu nad kaevama haudasid koolerasse surmule.

Muidugi ei mahtunud niisugune asi Lurichi ja Abergi hinge. Käskija visati ilma pikema jututa uksest välja.

Nüüd polnud kangetel meestele enam elu. Kodus võis ööbida ainult harukordadel. Järjest käisid tšekistid kortereid puistamas. Lurich sattuski kord nende pihku ja talutati Gorohovajale. Sealt pääsis ta terve nahaga tänu Abergile, kes ostis 20 000 rubla eest sõbra vabaks.

Elu läks juba liiga kibedaks. Sõbrad otsustasid üle lahe Soome põgeneda. Paat selleks oli juba valmis kaubeldud. Selle nõu ajas nurja keegi venelanna, kellega Lurich end oli sidunud. Ta luuras igal sammul maadleja järel ja saatis teda ka hilisematel rännakutel mööda Lõuna-Venemaad. See saladuslik daam, keda tunti Lidia Vladimirovna nime all, lasti mõni aeg pärast Lurichi surma kommunistide poolt spioonina maha.

Kuna Soome põgenemisest midagi välja ei tulnud, löid Lurich ja Aberg sidemed oma endise mägedzheriga – võistluste korraldaja Petroviga. See viis asja nii kaugele, et maadlejad 1918. aasta algul ühes naistega Vitebskisse pääsesid. Seal töötas parajasti tsirkus, kus kuulsad tšempionid mõnda aega loorbereid lõikasid.

LÕUNA-VENEMAALE

Lõuna pool kääris aga kodusõda. “Valged” tungisid peale. Oma laialdaste tutvuste tõttu leidsid meie maadlejad võimaluse pääseda läbi väerinde Lõuna-Venemaale. Odessa kaudu jõudsid maadlejate kaksikpaar 1918. aasta suveks Jekaterinodaari. Alaline vintsutamine oli jõukangelased kaelani ära tüüdanud. Hakati otsima võimalusi välismaale pääsemiseks. Inglise missiooni kaudu said meie rändurid lõpuks loa väljasõiduks Rumeeniasse.

Terve laevatäis inimesi asus Mustal merel teele. Jõuti Constantza linna alla. Rumeenlased aga ütlesid kindla sõnaga ära Vene põgenikkude vastuvõtmisest. Ähvardati koguni laev põhja lasta, kui ta end kiiresti Rumeenia vetest ei korista. Algas nälginud inimeste teekond tagasi Vene ranna poole. Lurichi ja Abergi ühes kaastlastega laskis laeva kapten – eestlane – nende palve peale Sevastopolis maale.

1919. aasta algul on meie jõumehed juba Jekaterinoslavis, kus võimul ataman Petljura oma

meestega. Rahulikumaid päevi kasutades oli kuulus Truzzi seal lahti lõõnud oma tsirkuse. Aberg tuli esimesele kohale, võites muuseumi ka hiiglasel Poddubnõiga.

Valged mustlased panevad jälle kolid kokku ja liiguvad edasi – Har-kovi. Selles piirkonnas on ikka veel võimul “valged”, kuid enamlased pole kuigi kaugel. Maadeldakse ka siin nii-öelda kahurite muusika saatel. Peremeheks on Finiselli – praegu Tallinnas viibiva hobuste dresseerija vend.

HAIGE LURICH ABERGI KÄTEL

Kehalised ja vaimsed vintsutused hakkavad avaldama oma mõju. Lurich ei suuda möllavale taudile vastu panna ja jääb soetõppe (tüüfusesse).

“Punased” tungivad aga peale. Aberg otsustab põgeneda lõuna poole. Rongile on võimatu pääseda. Need käivad täiesti juhuslikult ja on siis pagevate “valgete” võimumeeste teenistuses. Kõhklemiseks pole aega. Aberg võtab palavikus soniva sõbra ja kannab teda viis versta kuni lähema jaamani, kus rongile pääsetakse.

Rostovis tehakse peatus. Jüri (Georg Lurichi) seisukord on niivõrd raske, et ta haigemajja tuleb viia. Seal hakkab tugev organism juba haigusest võitu saama. Aberg jätkab ühes naisega teekonda Põhja-Kaukaasiasse. Ta peatub Armaviiri linnas. Seal saadab Aadu – nii kutsuti Abergi maadlejate ringkonnas – ametivenna Ratasepa Rostovisse mahajäänud sõpru ära tooma.

Lurich on vahepeal paranenud; sõbrad saavad Armaviiris uuesti kokku. Haigusest veel kahvatu Lurich surub kohtamisel oma kaaslase kätt; tugev sõnatu käepigistus, mis aga kõneleb suurimast tänust kui pikk kiidukõne...

Haruldaste kuulsuste kohalviibimist kasutades korraldatakse Armaviiris maadlusvõistlused. Aberg on juba üldine lemmik. Ka Lurich, kes tublisti kosunud, valmistub võistluseks. Esinemise eelõhtul läheb ta veel sauna ja vihtleb kolm-neli tundi. “Ajame haiguse lõplikult välja,” naerab ta oma lõbusa näoga.

Juba järgmisel päeval tulevad Jüri lmsiks plekilise soetõve tunnused. Aberg viib sõbra jälle haigemajja. Seitse päeva võitleb võimas keha haigusega. Peksab sonides nägematut vaenlast, kes närib ta veres ja lihas. Kuid seekord kaotab mees, kes alati võitnud... 22. jaanuaril pole enam Lurichit, 42aastast lootusrikkast meest.

Tsirkusekaaslased teevad Lurichile liigutava matuse. Tema isiklik sõber kirjanik Breschko-Bresckowski kirjutab lehtedes surnud Kalevist. Nagu selgus, oli surm järgnenud südame löhkemisest; laiba vasak külg oli üleni sinine.

G. Lurich — Weiike Moarja (Russland)
stemmt mit dem kleinen Finger 335 kg.
„ „ der ganzen Hand 460 „

40° PALAVIKUGA MAADLEMA

Pärast sõbra kaotust pole Aberg enam endine mees. Mõõduvad päevad. Aadu kaebab raskust peas. Kraaditakse – kehasoojus 40 kraadi! Sellest hoolimata läheb ta ikka matile ja paneb vastase õlgadele.

Järgmisel päeval on palavik juba 41 kraadi. Arst konstateerib plekilist soetõbe. Aberg viiakse haigemajja. Tugev 38aastane mees saab varsti haigusest jagu. Paranev Aberg saadetakse veel poolhaigena koju lahtises vankris läbi niiske lõunamaa talveilmale. Tõbi lööb nüüd aga kopsu. Põletik – ütlevad arstid. Ei aita rohud ega hoolitsemine. Neljandal päeval sureb Aberg – 15. veebruaril 1920.a., ilusal pühapäeval varahommikul... “Raske... on surra... võõrsil...” sosistab ta enne surmaagooniat. Laip pannakse laudast kokku lõõnud kasti: kirstusid ei ole linnas saada. Pea alla padi, kangestunud kehale tekk. Lahkunud jõumees maetakse Lurichi kõrvale. Ühine rist näitab kahe truu sõbra puhkepaika.

Lõpp

Väike-Maarja Vallavalitsus võtab tööle

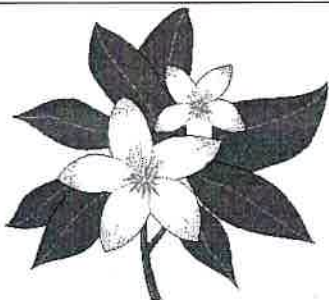
PARAMEEDIKU

Nõutav C-kategooria autojuhiloa olemasolu.

Info telefonil 61 345, Asta Peri.

*Tule välja, kallid piiga,
suveöö ei ole pikk,
ainult hetkeks kokku saavad
ühtlasi KOIT ja HÄMARIK.*

Kersti Merilaas

Väike-Maarja valla

JAANIÕHTU

Müürikul
23. juunil kell 20.00

- isetegevuslaste kontsert
- võistlusmängud

- Tantsuks ansambel T & T Roelast
- Disko

Bussid väljuvad kell 19.00 marsruutidel:

1. Püdivere – Avispea – Triigi – Eipri – Pandivere – Raeküla – Aburi – Koonu – Müüriku

2. Nõmme – Varangu – Pikevere – Aavere – Raigu – Kiltsi – Liivaküla – Vao teerist – Müüriku

Tagasisõidu kellaaeg leppida kokku bussijuhiga!

*On kõikjal jälgi Su töödest ja tegudest,
mida loonud Sa aastate reas...*

ELENA JUGANSON	09.05.1908	-	14.05.2000
KARL-HENRICH MARTIN	10.09.1931	-	17.05.2000
PAAVO LIIVOJA	28.02.1957	-	19.05.2000
MEERI NEEME	15.02.1927	-	20.05.2000
HELJA LEPIKSOO	01.06.1931	-	27.05.2000
JELENA POLUŠKINA	01.06.1964	-	07.06.2000
VIKTOR MANNINEN	07.01.1938	-	14.06.2000

KOOLIARSTI TEADE

Kõik lapsed, kes astuvad selle aasta 1. septembril I klassi, peavad käima oma perearsti juures ning saama tervisekaardi ja tooma selle kooli. Nõue kehtib ka lasteaias käivate laste kohta.

Ene KINKS

*Kaks oma lapse silma halli -
mis võiks veel olla teile kallim?*

GERDO HEIN	29.04.2000
GERMO HEIN	29.04.2000
MAIT SUURSAAR	08.05.2000
KIUR POHLAK	21.05.2000
MARKO BRAUST	08.06.2000

Kasvage, olge terved, rõõmsad ja tublid!

Õnnitleme!

Juuniku sünnipäevalapsed

*Päevadess röömurikkust,
aastatele topletpikkust*

ZINAIDA SAMMLER	01.06	-	70
ENDEL ROHTLA	02.06	-	82
AILI ROOS	02.06	-	85
MARFA PUŠKINA	04.06	-	88
HANS VEERMÄE	05.06	-	70
ELLEN-HEINRIETTE KAURLA	06.06	-	84
VALVE KÜBARSEPP	12.06	-	70
ARNO SIKKAR	14.06	-	70
ERNA FREIENTHAL	14.06	-	75
ANITA RANDMÄE	14.06	-	88
ELLEN ESKEL	15.06	-	81
HELMİ KRUUSIMAA	15.06	-	86
AINO KRUBE	19.06	-	70
OLLI KANGUR	21.06	-	70
SELMA LIIV	24.06	-	84
LEIDA JÖGIS	26.06	-	89
SELMA KAASIK	28.06	-	80

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

